

پدیدآورندگان آزمون ۳ مرداد

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام درس	نام طراحان
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	محمد پیمانی- شاهین پروانی- عادل حسینی- میلاد سجادی لاریجانی- مهدی ملارمضانی- سعید علمی‌پور- حامد خاکی- میثم پهرامی‌جویا- مجتبی نادری- احسان غنی‌زاده- مسعود پرملا- حبیب علیرزا‌ده- جواد زنگنه فاسن آبدادی- طاهر دادستانی
هندسه (۱) و (۲)	حسین حاجیلو- پژمان فرهادیان- امیرمحمد کرمی- کیوان دارابی- نصیر محبی‌زاده- سرگی پیازاریان تبریزی- امیرهوشگ خمسه- امیرحسین ایوب‌جیوب- محمد پوراحمدی- محمدابراهیم تو زنده جانی- میثم پهرامی‌جویا- ابراهیم نجفی- رضا عباسی‌اصل
فیزیک (۱) و (۲)	بايك اسلامي- محمدعلی راست‌پیمان- میلاد تقی- عبدالرضا امینی‌نسب- حسین مخدومی- کاظم منشادی- محسن قندچلر- اسعد حاجی‌زاده- محمد جعفر مفتاح- مصطفی مصطفی‌زاده- افشین مینو- خسرو ارشمنی‌فرد- پورا علاقه‌مند- علیرضا جباری- زهره آقامحمدی- علیرضا گونه- مهدی شریفی- شادمان ویسی- سینا صالحی- شهرام آموزگار- امیر ستارزاده
شیوه (۱) و (۲)	امیرحسین طبی- میرحسن حسینی- ایمان حسین‌زاده- روزبه رضوانی- مجید معین‌السدات- علیرضا اصل‌فللاح- کیارش معدنی- پاشار یاساری- محمد رضا چمشیدی- فخرزاده رضایی- محمد عظیمیان زواره- رسول عابدینی‌زواره- امیرحسین نوروزی- امیر حاتیبان- مسعود جعفری- موسی خباط‌علی‌حمدی- میلاد کرمی- سید رحیم هاشمی‌دهکردی- محمد فلاخ‌زاده- ارسلان عزیززاده

گزینشکران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشکر و مسئول درس	گروه ویراستار	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	مهدی ملارمضانی	سپهر متولیان- احسان غنی‌زاده- مهدی بحر کاظمی	سمهیه اسکندری
هندسه (۱) و (۲)	امیرمحمد کرمی	گروه مستندسازی، مقصومه سنت کار- سیداحسان میرزینی- سجاد سلیمانی	سجاد سلیمانی
فیزیک (۱) و (۲)	سینا صالحی	مهدی بحر کاظمی- سپهر متولیان- سجاد محمدزاده	علیرضا همایون‌خواه
شیوه (۱) و (۲)	ایمان حسین‌زاده	گروه مستندسازی، سید کیان مکی- ابراهیم نوری	سمهیه اسکندری

گروه فنی و تولید

بایک اسلامی	عادل گزوه
لیلا نورانی	مسئول فقرجه
مدیر گروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: سجاد سلیمانی	مستندسازی و مطالبات با مصوبات
فاطمه علی‌باری	حروف‌گاری و منتجه‌آرایی
حمید محمدی	نظریات جاب

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

(مفهوم ملاریفانی)

۵- گزینه «۳»

با توجه به دنباله حسابی داده شده، داریم:

$$2(a+2) = a + (-2)$$

$$\Rightarrow 2a + 6 = a - 2 \Rightarrow a = -8$$

دنباله داده شده، به صورت زیر است:

$$-9, -6, -3, 0, 3, \dots$$

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۲۱ و ۲۲)

(غارل سبیتی)

۶- گزینه «۲»

در شکل کل یازدهم داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} 1+3+5+7+9+11=6^2=36 \\ 2+4+6+8+10=2 \times 15=30 \end{array} \right. \text{تعداد دایره های تو خالی}$$

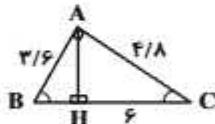
پس اختلاف مورد تظر برابر ۶ است.

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۲۱ و ۲۲)

(سعید علی‌پور)

۷- گزینه «۲»

ارتفاع AH را رسم می کنیم.

$$\sin B = \frac{AH}{\sqrt{5}}, \sin C = \frac{AH}{\sqrt{8}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{5} \sin B + \sqrt{8} \sin C = \sqrt{5} \left(\frac{AH}{\sqrt{5}} \right) + \sqrt{8} \left(\frac{AH}{\sqrt{8}} \right) = AH + AH = 2AH$$

$$\Rightarrow \sqrt{5} \sin B + \sqrt{8} \sin C = \frac{AH}{\sqrt{5}}$$

با توجه به مساحت مثلث، می توان نوشت:

$$\frac{AB \times AC}{2} = \frac{AH \times BC}{2} \Rightarrow \sqrt{5} \times \sqrt{8} = AH \times \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow AH = \sqrt{8} \times \sqrt{5}$$

$$\Rightarrow \sqrt{5} \sin B + \sqrt{8} \sin C = \frac{AH}{\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{8} \times \sqrt{5}}{\sqrt{5}} = \sqrt{8}$$

(ریاضی ا- مفهومی- صفحه های ۲۱ و ۲۲)

ریاضی (۱)- نگاه به گذشته

(مفهوم پیهانی)

۱- گزینه «۳»

نمودار و نیز رارسم می کنیم:

$$n(A - B) = 9, n(B - A) = 12$$

$$n[(A - B) \cup (B - A)] = 21$$

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۱۸ و ۱۹)

۲- گزینه «۴»

مجموعه نشان داده شده به صورت $(-\infty, +\infty) - (1, 2)$ است. پس داریم:

$$\sqrt{x-2} = 1 \Rightarrow x = 1 \quad (*)$$

$$x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \quad (**)$$

$$\frac{(*) \cap (**)}{} \Rightarrow x = 1$$

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۳- گزینه «۱»

$$A = \{x \in \mathbb{R} \mid -8 < x < 6\} = \{x \in \mathbb{R} \mid -4 < x < 2\} = (-4, 2)$$

$$B = \{x \in \mathbb{R} \mid x \geq 1\} = [1, +\infty)$$

$$\Rightarrow A - B = (-4, 1)$$

$$C = \{x \in \mathbb{R} \mid \frac{1}{2} < x < \frac{a+1}{2}\} = \left(\frac{1}{2}, \frac{a+1}{2}\right)$$

پس داریم:

$$(-4, 1) \cup \left(\frac{1}{2}, \frac{a+1}{2}\right) = (-4, 2)$$

برای برقراری رابطه بالا باید $\frac{a+1}{2} = 2$ باشد.

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۲۰ و ۲۱)

۴- گزینه «۱»

$$a_1 - a_4 = a_1 + 3d - (a_1 + 3d) = 3d = 16 \Rightarrow d = 4$$

$$a_1 \times a_4 = 665 \Rightarrow (a_1 + 3d)(a_1 + 6d) = 665$$

$$\Rightarrow a_1 + 1 + a_1 d + 21d^2 = 665 \xrightarrow{d=4} a_1 + 4a_1 + 224 = 665$$

$$\Rightarrow a_1 + 4a_1 - 224 = 0 \Rightarrow (a_1 - 4)(a_1 + 56) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_1 = 4 \\ a_1 = -56 \end{cases} \Rightarrow a_4 = a_1 + 3d \xrightarrow{d=4}$$

$$a_4 = 4 + (56 \times 4) = 224$$

(ریاضی ا- مفهومی، الگو و دنباله- صفحه های ۲۱ و ۲۲)

ریاضی (۱) - سوالات آشنا

(کتاب آمیخته)

گزینه «۳»

$$C = \{x^r \mid x \in N, x \leq 10\} = \{1, 8, 27, 64, \dots, 10^3\}$$

سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): این مجموعه نامتناهی است، چون بی‌نهایت عدد حقیقی کوچک‌تر از ۵ وجود دارد.

گزینه (۲): این مجموعه نامتناهی است، زیرا:

$$1-x < 2 \Rightarrow x > 1-2 \Rightarrow x > -2$$

$$\Rightarrow B = \{2, 4, 6, 8, \dots\}$$

گزینه (۴): این مجموعه نامتناهی است، زیرا:

$$D = \{-2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(کتاب آمیخته)

گزینه «۳»

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

می‌دانیم:

$$n(A' \cup B') = n((A \cap B)') = n(U) - n(A \cap B)$$

از طرفی:

$$\Rightarrow n(A \cap B) = n(U) - n(A' \cup B') = 50 - 30 = 20$$

$$n(A) = n(U) - n(A') = 50 - 20 = 30$$

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 30 + 35 - 20 = 45$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(کتاب آمیخته)

گزینه «۲»

باید نامعادله $n^2 - 13n - 3n = 0$ را برای $n \in N$ حل کنیم.

$$3n - 13 < 0 \rightarrow n < \frac{13}{3} \approx 4.33 \rightarrow n \in \{1, 2, 3, 4\}$$

پس این دنباله، ۴ جمله منفی دارد.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(کتاب آمیخته)

گزینه «۴»

راه حل اول: با در تظریگرفتن عدد یک به عنوان جمله اول دنباله، از ربطه $a_n = 2a_{n-1} + 1$ توجه می‌شود که از جمله دوم به بعد، هر جمله برابر با دو برابر جمله قبلی بعلاوه یک است با این توضیح، جمله‌ها را تا جمله هشتم می‌نویسیم:

$$1, 3, 7, 15, 31, 63, 127, 255$$

$$2 \times 127 + 1 \quad 2 \times 3 + 1 \quad \dots \quad 2 \times 1 + 1$$

راه حل دوم: با کمی دقت در چند جمله اول، می‌توان حدس زد که جمله

عمومی دنباله به صورت $a_n = 2^n - 1$ است که در این صورت داریم:

$$a_8 = 2^8 - 1 = 255$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(فامه فکر)

می‌توان برای محاسبه مساحت شش ضلعی منتظم، مساحت مثلث متساوی‌الاضلاع مشخص شده را به دست آورد و شش برابر کرد. برای به دست آوردن مساحت مثلث می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} \hat{B} = \hat{C} \text{ متساوی‌الاضلاع است.} \\ \hat{A} = \frac{120^\circ}{3} = 40^\circ \end{aligned} \Rightarrow \hat{B} = \hat{A} = \hat{C} = 60^\circ$$

ΔABC متساوی‌الاضلاع است.

$$S = \frac{1}{2} \times 2 \times 2 \times \sin 60^\circ = \frac{9}{2} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{9\sqrt{3}}{4}$$

$$S = 6 \times \frac{9\sqrt{3}}{4} = \frac{27\sqrt{3}}{2}$$

(ریاضی ا- مثلث- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(عیتم بهرامی ویسا)

$$\tan 45^\circ = \frac{4}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{4}{BC} \Rightarrow BC = \frac{12}{\sqrt{2}}$$

$$\cos 45^\circ = \frac{BC}{AB} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{12}{AB}$$

$$\Rightarrow AB = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{24}{\sqrt{6}} = \frac{24\sqrt{6}}{6} = 4\sqrt{6}$$

(ریاضی ا- مثلث- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(میثم تاریخی)

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: بین دو عدد گویا همواره بی‌شمار عدد گویا وجود دارد، لذا مجموعه اعداد گویا در بازه $(2, 1/2)$ نامتناهی است.

گزینه «۲»: فرض می‌کنیم A مجموعه اعداد حسابی و B مجموعه اعداد طبیعی باشد، بنابراین $\{0\} = A - B$ که مجموعه‌ای متناهی است، لذا این گزینه تادرست است.

گزینه «۳»: دقت کنید یک مجموعه نامتناهی نصی‌تواند زیرمجموعه یک مجموعه متناهی باشد. چون $A \subseteq B$ و B متناهی است، توجه می‌گیریم A نیز متناهی است.

گزینه «۴»: بنابر تعریف مجموعه نامتناهی این گزینه صحیح است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

$$= 4 \times \frac{\sqrt{2}}{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2} - 2 \times 1 \times \frac{1}{2} + (\sqrt{2})^2$$

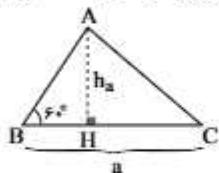
$$\Rightarrow A = 3 - \frac{1}{2} + 2 = \frac{9}{2}$$

(ریاضی ا- مسئلت- صفحه‌های ۳۵ و ۲۹)

کتاب آموزشی

«۱۹- گزینه»

در شکل زیر، با رسم ارتفاع وارد بر ضلع BC داریم:

$$S = \frac{1}{2} a \cdot h_a \Rightarrow 2\sqrt{2} = \frac{1}{2}(1)h_a \Rightarrow h_a = 4\sqrt{2}$$

در مثلث قائم‌الزاویه ABH داریم:

$$\tan 60^\circ = \frac{h_a}{BH} \Rightarrow \sqrt{3} = \frac{4\sqrt{2}}{BH} \Rightarrow BH = 4$$

$$a = BH + HC \Rightarrow 10 = 4 + HC \Rightarrow HC = 6$$

در مثلث قائم‌الزاویه AHC با استفاده از قضیه فیثاغورس داریم:

$$AC^2 = AH^2 + HC^2 \Rightarrow AC^2 = (4\sqrt{2})^2 + 6^2$$

$$\Rightarrow AC^2 = 48 + 36 = 84 \Rightarrow AC = 2\sqrt{21}$$

(ریاضی ا- مسئلت- صفحه‌های ۳۵ و ۲۹)

کتاب آموزشی

«۲۰- گزینه»

رأس B، روی دایره و مقابل قطر آن قرار دارد، بنابراین $\hat{B} = 90^\circ$ است. در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$\tan \alpha = \frac{AB}{BC} = \frac{r}{4} \Rightarrow AB = \frac{r}{4} BC \quad (*)$$

$$ABC = \frac{1}{2} \times AB \times BC = 24 \quad \text{از طرفی:}$$

$$\Rightarrow AB \times BC = 48 \Rightarrow \frac{r}{4} BC \times BC = 48$$

$$\Rightarrow BC = 8 \Rightarrow AB = r$$

با استفاده از رابطه فیثاغورس در مثلث ABC خواهیم داشت:

$$AB^2 + BC^2 = AC^2 \Rightarrow r^2 + 8^2 = AC^2 \Rightarrow AC = 10$$

$$\Rightarrow R = 5$$

$$\text{مساحت دایره} = \pi R^2 = 25\pi$$

(ریاضی ا- مسئلت- صفحه‌های ۳۵ و ۲۹)

کتاب آموزشی

«۱۵- گزینه»

$$t_3^2 - t_5^2 = -16$$

با استفاده از اتحاد مزدوج خواهیم داشت:

$$\Rightarrow (t_3 + t_5)(t_3 - t_5) = -16$$

$$\frac{t_3 + t_5 = 16}{16(t_3 - t_5) = -16} \Rightarrow t_3 - t_5 = 1$$

$$\Rightarrow t_3 + 4d - (t_5 + 2d) = 1$$

$$\Rightarrow 2d = 1 \Rightarrow d = \frac{1}{2}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و ریاضی- صفحه‌های ۲۶ و ۲۱)

کتاب آموزشی

«۱۶- گزینه»

یک دنباله هندسی با ۵ جمله داریم:

$$\frac{4, \square, \square, \square, 324}{\text{به اساس هندسی}}$$

$$t_1 = 4$$

$$t_5 = 324 \Rightarrow 4r^4 = 324 \Rightarrow r^4 = \frac{324}{4} = 81 = 3^4$$

$$\Rightarrow r = \pm 3$$

جمله سوم دنباله برابر است با:

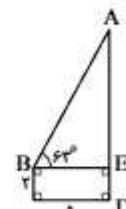
$$t_3 = t_1 r^2 = 4(\pm 3)^2 = 36$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و ریاضی- صفحه‌های ۲۷ و ۲۵)

کتاب آموزشی

«۱۷- گزینه»

در شکل زیر، با استفاده از تعییف تابعیت زاویه B در مثلث قائم‌الزاویه ABE داریم:

$$\tan B = \frac{AE}{BE} \xrightarrow{B=60^\circ} \tan 60^\circ = \frac{AE}{r} \Rightarrow AE = r \times \sqrt{3} = 10\sqrt{3}$$

$$\text{ارتفاع ساختمان} = AD = AE + ED = 10\sqrt{3} + 2 = 12\sqrt{3}$$

(ریاضی ا- مسئلت- صفحه‌های ۳۵ و ۲۹)

کتاب آموزشی

«۱۸- گزینه»

$$A = 4 \sin 60^\circ \cos 30^\circ - 2 \tan 45^\circ \sin 2^\circ + \tan^2 60^\circ$$

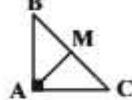
(کیوان (داری))

بین اندازه‌های اضلاع داده شده رابطه فیثاغورسی وجود دارد:

$$(\sqrt{2})^2 = (\sqrt{2})^2 + 1^2$$

بنابراین مثلث قائم‌الزاویه است. پس رأس قائم محل همرسی ارتفاع‌ها و وسط وتر محل همرسی عمودمنصف‌ها است.

$$AM = \frac{BC}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

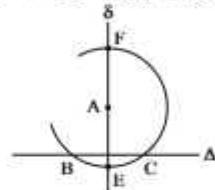
(هنریه - صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۴ - گزینه «۴»

(سیون هاپلیو)

هندسه (۱) - نگاه به گذشته**۲۱ - گزینه «۳»**

فرض کنید از نقطه A خارج خط Δ می‌خواهیم خطی موازی با Δ رسم کنیم، ابتدا به مرکز A کمانی رسم می‌کنیم تا Δ را در B و C قطع کند، سپس عمودمنصف BC (خط δ) را رسم می‌کنیم (دو کمان باید رسم کنیم) و سپس خط عمود بر δ در A را رسم کنیم. برای لین منظور باید ابتدا کمانی به مرکز A رسم کنیم، از آنجا که حداقل تعداد کمان‌ها را می‌خواهیم، این کمان را همان کمان اول که حداقل تعداد کمان‌ها را بود در نظر می‌گیریم و سپس عمودمنصف EF را رسم می‌کنیم (دو کمان باید رسم کنیم). پس حداقل باید پنج کمان رسم کنیم.

(هنریه - صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۵ - گزینه «۲»

(پژمان قره‌هاریان)

۲۲ - گزینه «۴»

طول اضلاع مثلث باید در نامساوی مثلثی صدق کند (داریه):

$$4x - 2 + x + 5 > x + 1 \Rightarrow x > -1$$

$$x + 5 + x + 1 > 2x - 2 \Rightarrow x > -2$$

$$2x - 2 + x + 1 > x + 5 \Rightarrow x > 3$$

بنابراین مقادیر قابل قبول برای x ، به صورت $x > 3$ است.

$$x + 5 + 2x - 2 + x + 1 = 4x + 4 \quad \text{محیط مثلث}$$

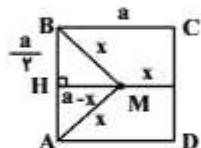
$$x > 3 \Rightarrow 4x > 12 \Rightarrow 4x + 4 > 16$$

پس تنها عدد ۱۸ از بین گزینه‌ها می‌تواند محیط این مثلث باشد.

(هنریه - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کیوان (داری))

فرض کنید نقطه M واقع بر عمودمنصف ضلع AB به فاصله برابر از نقاط A و B قرار دارد. اگر این فاصله را با x و طول ضلع مربع را با a نمایش دهیم، داریم:

$$\begin{aligned} \Delta MHB : BM^2 &= BH^2 + HM^2 \Rightarrow x^2 = \left(\frac{a}{2}\right)^2 + (a-x)^2 \\ \Rightarrow x^2 &= \frac{a^2}{4} + a^2 - 2ax + x^2 \Rightarrow \frac{5a^2}{4} - 2ax = 0 \\ \Rightarrow a\left(\frac{5a}{4} - 2x\right) &= 0 \Rightarrow \frac{5a}{4} = 2x \Rightarrow x = \frac{5}{8}a \end{aligned}$$

(هنریه - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۶ - گزینه «۳»

(امیرمحمد کریمی)

۲۳ - گزینه «۳»

طبق رابطه فیثاغورس داریم:

$$AB^2 + AC^2 = BC^2$$

$$(2a+5)^2 + (4a+1)^2 = (5a+4)^2$$

$$\Rightarrow 9a^2 + 25 + 20a + 16a^2 + 1 + 8a = 25a^2 + 16 + 16a$$

$$\Rightarrow 28a + 26 = 40a + 16$$

$$2a = 10 \Rightarrow a = 5$$

$$\Rightarrow AC = 4a + 1 = 4 \times 5 + 1 \Rightarrow AC = 21$$

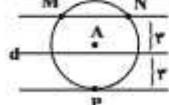
دهانه پرگار باید حداقل به اندازه نصف AC باز شود یعنی:

$$\frac{AC}{2} = \frac{21}{2} = 10.5$$

(هنریه - صفحه ۱۶)

(نفسر مهیبی‌نژاد)

تذکر: مجموعه نقاطی از صفحه که از نقطه A به فاصله ۴ سانتی‌متر باشد، دایره‌ای به مرکز A و به شعاع ۴ سانتی‌متر بوده و مجموعه نقاطی از صفحه که از خط d به فاصله ۲ سانتی‌متر باشد، دو خط موازی d و به فاصله ۲ سانتی‌متر خواهد بود.

با توجه به شکل زیر مکان مورد نظر ۳ نقطه M و N و P می‌باشد.

(هنریه - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سرزی‌قیازاریان تبریزی)

۲۷ - گزینه «۱»

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A}_1 + \hat{A}_7 = \hat{B} + \hat{C} \\ \hat{B} = \hat{C} \\ \hat{A}_1 = \hat{A}_7 \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C}$$

$$y^{\circ} + 26 = OA^{\circ}$$

$$x^{\circ} + 16 = OA^{\circ}$$

با کم کردن این دو معادله از هم داریم:

$$x^{\circ} - y^{\circ} = 2^{\circ}$$

حال از طرفی داریم:

$$\text{AMON}_{\text{محیط}} = 10 + x + y = 2^{\circ} \Rightarrow x + y = 10$$

حال داریم:

$$2^{\circ} = x^{\circ} - y^{\circ} = (x - y) \overbrace{(x + y)}^{10} \Rightarrow x - y = 2$$

$$x + y = 10, x - y = 2 \Rightarrow x = 6, y = 4$$

$$OA^{\circ} = \sqrt{ON^{\circ} + NA^{\circ}} = \sqrt{6^2 + 4^2} = 2\sqrt{13}$$

حال چون O محل همرسی عمودمنصفها است پس:

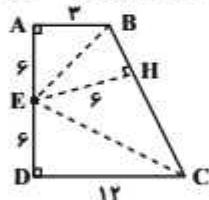
$$OC = OA = 2\sqrt{13}$$

(هنرمهای صفحه ۶)

(امیرمحمدکربلایی)

۲۰- گزینه «۲»

از بر BC عمود رسم می‌کیم و آن را H می‌نامیم

چون E روی نیمساز زاویه $\hat{B}$ قرار دارد، می‌توان نوشت:

$$BE \Rightarrow AE = EH = 6$$

از طرفی چون E روی نیمساز زاویه $\hat{C}$ قرار دارد، می‌توان نوشت:

$$CE \Rightarrow DE = EH = 6$$

برای محاسبه مساحت مثلث BEC داریم:

$$S_{\Delta ABE} = \frac{6 \times 3}{2} = 9$$

$$S_{\Delta CDE} = \frac{6 \times 12}{2} = 36$$

$$S_{ABCD} = \frac{(3+12)}{2} \times 12 = 90$$

$$S_{\Delta BEC} = S_{ABCD} - S_{\Delta ABE} - S_{\Delta CDE} = 90 - 9 - 36 = 45$$

(هنرمهای صفحه ۶)

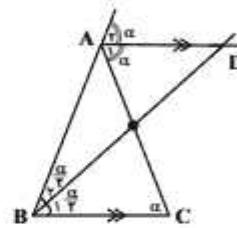
طبق عکس قضیه خطوط موازی و مورب، نیمساز خارجی رأس A موازی BC می‌باشد. ($AD \parallel BC$)

$$AD \parallel BC \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{C} = \alpha$$

$$AD \parallel BC \Rightarrow \hat{D} = \hat{B}_1 = \frac{\alpha}{2} \Rightarrow \hat{D} = \hat{B}_2$$

مثلث ABD متساوی الساقین است.

$$\begin{cases} AB = AD \\ AB = AC \end{cases} \Rightarrow AD = AC \Rightarrow \frac{AD}{AC} = 1$$

(هنرمهای صفحه ۶)

۲۱- گزینه «۲»

(سیدنی هایلند)

$$AD > AB \Rightarrow \hat{B} > \hat{D}_1$$

$$\hat{ACD} = 45^{\circ} + \hat{C}$$

از طرفی می‌داریم:

$$\hat{B} > \hat{D}_1 \Rightarrow \hat{B} > 45^{\circ} + \hat{C} \Rightarrow \hat{B} > 45 + (90 - \hat{B})$$

$$\Rightarrow 2\hat{B} > 135 \Rightarrow \hat{B} > 67.5^{\circ} \Rightarrow 67.5^{\circ} < \hat{B} < 90^{\circ}$$

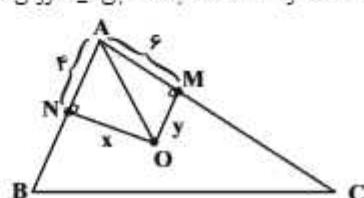
$$\Rightarrow \max(\beta - \alpha) = 90^{\circ} - 67.5^{\circ} = 22.5^{\circ}$$

(هنرمهای صفحه ۶)

(امیرمحمدکربلایی)

۲۲- گزینه «۱»

فرض کنید ON = x, OM = y باشد طبق فیلمورس داریم:

$$= 2 / 5 \times 10^{-1} \text{ mWh}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(عبدالرضا امینی‌نسب)

۳۷ - گزینه «۱»

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$\frac{6000 \text{ ذرع}}{\text{فرستگ}} \times \frac{10^2 \text{ cm}}{1 \text{ ذرع}} \times \frac{1 \text{ m}}{1 \text{ cm}} = \text{فرستگ } 1 / 0$$

$$= 6 \times 10^4 \text{ m} = 64 \text{ km}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مسنون قندهار)

۳۸ - گزینه «۲»

یکای جگالی در SI برابر با $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ است. در نتیجه باید بررسی کنیم

$$\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

$$\frac{\mu\text{g}}{\text{mL}} = \frac{\mu\text{g}}{\text{mL}} \times \frac{1\text{ kg}}{10^6 \mu\text{g}} \times \frac{10^3 \text{ mL}}{1\text{ L}} \times \frac{10^3 \text{ L}}{1\text{ m}^3} = 10^{-3} \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

برابر نیست

$$\frac{\text{ton}}{\text{km}^3} = \frac{\text{ton}}{\text{km}^3} \times \frac{10^3 \text{ kg}}{1\text{ ton}} \times \frac{1\text{ km}^3}{(10^3)^3 \text{ m}^3} = 10^{-6} \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

برابر نیست

$$\frac{\text{ng}}{\text{mm}^3} = \frac{\text{ng}}{\text{mm}^3} \times \frac{1\text{ kg}}{10^{12} \text{ ng}} \times \frac{(10^3)^3 \text{ mm}^3}{1\text{ m}^3} = 10^{-3} \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

برابر نیست

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۷ و ۱۰ و ۱۱)

(اسعد هایز زارده)

۳۹ - گزینه «۳»

آهنگ تغییر جرم برابر با تغییر جرم بر زمان است. ابتدا زمان را به μs

تبدیل می‌کنیم و در مرحله بعد، کیلوگرم را به pg تبدیل می‌کنیم

$$\text{month} \times \left(\frac{2 \cdot \text{day}}{\text{month}} \right) \times \left(\frac{24 \text{ h}}{\text{day}} \right) \times \left(\frac{3600 \text{ s}}{\text{h}} \right) \times \left(\frac{\mu\text{s}}{10^6 \text{ s}} \right) = \text{زمان}$$

$$\Rightarrow 2 \times 24 \times 24 \times 10^6 \mu\text{s} = 2 \times 592 \times 10^{12} \mu\text{s}$$

$$\text{جرم} = 2 / 592 \text{ kg} \times \left(\frac{10^3 \text{ g}}{1\text{ kg}} \right) \times \left(\frac{1\text{ pg}}{10^{-12} \text{ g}} \right) = 2 / 592 \times 10^{15} \text{ pg}$$

$$\frac{2 / 592 \times 10^{15} \text{ pg}}{2 / 592 \times 10^{12} \mu\text{s}} = \frac{\text{تغییر جرم}}{\text{زمان}} = \text{آهنگ کاهش جرم}$$

$$\Rightarrow 10^3 \frac{\text{pg}}{\mu\text{s}} = \text{آهنگ کاهش جرم}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

(ابراهیم اسلامی)

۳۱ - گزینه «۲»

عبارت‌های «الف» و «ب» نادرست است.

مدل‌ها و نظریه‌های فیزیک در طول زمان همواره معتبر نیستند و ممکن است دستخوش تغییر شوند. آنچه پیش از همه در پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ایفا کرده و می‌کند، تفکر نقادانه و اندیشه‌ورزی فعال فیزیکدانان است.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(محمدعلی راست پهمان)

۳۲ - گزینه «۴»

هنگام مدل‌سازی یک پدیده فیزیکی، باید از راهی‌ای جزئی را نادیده بگیریم، نه از راهی مهم و تعیین‌کننده را در مدل‌سازی لین سوال هیچ‌گاه نمی‌توان شبیه تپه و وزن توب را نادیده گرفت. برای مدل‌سازی لین سوال می‌توان از شکل توب (جون جسم را نقطه‌ای فرض می‌کنیم)، مقاومت‌ها و تغیر وزن جسم با ارتقای صرف نظر کرد

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه ۵)

(میلاد نقوی)

۳۳ - گزینه «۲»

عبارت‌های (ب) و (ت) نادرست‌اند.

(ب) الزاماً دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی (دیجیتال) از ابزارهای مدرج پیش‌تر نیست.

(ت) در تعدادگذاری علمی، هر عدد را به صورت حاصل ضرب عددی بین یک و ده در توان صحیحی از 10^0 می‌نویسیم.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۲، ۵ و ۱۵)

(عبدالرضا امینی‌نسب)

۳۴ - گزینه «۴»

کمیت‌های جزیان الکترونیکی، مقدار ماده و دما جزو کمیت‌های اصلی در SI و نزدیک هستند.

کمیت‌های تندی، فشار، گرمایی ویژه و انرژی از جمله کمیت‌های فرعی در SI و نزدیک هستند.

کمیت‌های شتاب و نیرو از جمله کمیت‌های فرعی در SI و برداری هستند. با توجه به توضیحات ذکر شده، گزینه «۴» صحیح است.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۶ و ۷)

(حسین مقدمی)

۳۵ - گزینه «۳»

رُول یکای انرژی در SI است که یکای فرعی آن $\frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$ است.

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۶ و ۷)

(کاظم منشاری)

۳۶ - گزینه «۲»

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$9 \times 10^5 \text{ W} \cdot \mu\text{s} \times \frac{1000 \text{ mW}}{1 \text{ W}} \times \frac{1 \text{ s}}{10^6 \text{ ms}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}}$$

۴۰ - گزینه «۳» = کمیته درجه بندی = دقت اندازه گیری ترازوی مدرج

دقت اندازه گیری ترازوی مدرج $\rightarrow$ تبدیل یکا

$$= \frac{۲ / ۵ \text{dg}}{۱ \text{dg}} \times \frac{۱ \text{g}}{۱ \text{dg}} = ۰ / ۲ \text{g}$$

پس نسبت دقت اندازه گیری ترازوی رفci به دقت اندازه گیری ترازوی مدرج

$$\text{برابر با } \frac{۱}{۰ / ۲ \text{g}} = ۴ \text{۰} \text{ است.}$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۶ و ۱۵)

۴۱ - گزینه «۱» (عبدالرضا امینی نسب)

ابتدا حجم شمش را محاسبه می کنیم:

$$V = ۲ \times ۸ \times ۱۵ = ۲۶۰ \text{ cm}^۳$$

اکنون به کمک رابطه چگالی داریم:

$$m = \rho V = ۱۵ \times ۲۶۰ = ۵۴۰ \text{ g} \Rightarrow m = ۵ / ۴ \text{ kg}$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۶ و ۱۵)

۴۲ - گزینه «۲» (فشنین مینو)

ابتدا حجم طلای استفاده شده را با استفاده از تعريف چگالی به دست می آوریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} = \frac{۱}{۲ \cdot ۰} \text{ cm}^۳$$

در فرآیند آکاری، این حجم از طلا ضخامت h را بر روی مساحت مقطع ایجاد می کند و می توان توشه:

$$V = Ah \Rightarrow \frac{۱}{۲ \cdot ۰} = ۱ \cdot ۰ \times ۲ \cdot ۰ \times h \Rightarrow h = \frac{۱}{۴ \cdot ۰ \cdot ۰} \text{ cm}$$

$$\frac{\mu\text{m}}{\text{cm}} \times \frac{\text{cm}}{\text{۱۰}^{-۴}} \xrightarrow{\text{تبدیل یکا}} h = \frac{۱}{۴ \cdot ۰ \cdot ۰} \text{ cm} \times \frac{۱ \cdot ۰^{-۳} \text{ m}}{۱ \text{ cm}} \times \frac{\mu\text{m}}{۱ \cdot ۰^{-۶} \text{ m}}$$

$$\Rightarrow h = \frac{۱}{۴} \mu\text{m} = ۲ / ۵ \mu\text{m}$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۶ و ۱۵)

۴۳ - گزینه «۴» (فسرو ارغوانی خرد)

ابتدا حجم آنها را بر حسب ℓ به دست می آوریم:

$$\ell^۳ = \text{حجم مکعب}$$

$$(\pi \ell^۲ - \pi (\frac{\ell}{۲})^۲) \times \frac{۳}{۲} \ell = \frac{۴}{۳} \pi \ell^۳ = ۴ \ell^۳ \quad \text{حجم استوانه}$$

حال با استفاده از رابطه چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \frac{\rho_{استوانه}}{\rho_{مکعب}} = \frac{m_{استوانه}}{m_{مکعب}} \times \frac{V_{مکعب}}{V_{استوانه}}$$

$$\Rightarrow \frac{\rho_{استوانه}}{\rho_{مکعب}} = ۴ \times \frac{\ell^۳}{۴ \ell^۳} = ۱$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۶ و ۱۵)

۴۰ - گزینه «۳» (گامی منشاری)

$$\left\{ \begin{array}{l} A \rightarrow \text{انرژی} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^۲}{\text{s}^۳} \\ B \rightarrow \text{زمان} = s \end{array} \right. \Rightarrow \frac{A}{B} = \frac{\text{انرژی}}{\text{زمان}} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^۲}{\text{s}^۳}$$

وات یکا می باشد نه تام کمیت!

$$C \rightarrow \text{فشار} \Rightarrow [C] = \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^۳} \Rightarrow [CD] = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^۲}{\text{s}^۳}$$

$$\Rightarrow \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^۳} \times [D] = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^۲}{\text{s}^۳} \Rightarrow [D] = \frac{\text{m}^۲}{\text{s}}$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۷ و ۱۶)

۴۱ - گزینه «۱»

در حالت اولیه، حجم آب درون استخر برابر با $\frac{۹ \times ۸ \times ۳}{۲} = ۱ \cdot ۰ \text{ m}^۳$ است.

نخست آهنگ ورود و خروج آب را بر حسب $\frac{m}{h}$ به دست می آوریم:

$$\frac{cm^۳}{ms} \times \frac{(1 \cdot ۰^{-۲})^۳ m^۳}{1 cm^۳} = ۲ \cdot ۰ / ۵ \text{ آهنگ ورود آب}$$

$$\times \frac{۱ ms}{۱ \cdot ۰^{-۳} s} \times \frac{۳ \cdot ۰ \cdot ۰ s}{1 h} = ۸ \cdot ۰ \frac{m^۳}{h}$$

$$\frac{dam^۳}{h} \times \frac{(1 \cdot ۰)^۳ m^۳}{1 dam^۳} = ۱ \cdot ۰ \cdot ۸ \frac{m^۳}{h}$$

چون آهنگ خروج آب از استخر بزرگتر از آهنگ ورود آب به آن است، حجم آب درون استخر به مرور کم شده و پس از مدت زمان t به طور کامل خالی می شود. برای محاسبه t می توان نوشت:

حجم آب داخل استخر $= At$ (آهنگ ورود آب - آهنگ خروج آب)
 $\Rightarrow (1 \cdot ۰ \cdot ۸ - ۱ \cdot ۰) \times t = ۱ \cdot ۰ \cdot ۸ \Rightarrow ۲ \cdot ۷ t = ۱ \cdot ۰ \cdot ۸$

$$\Rightarrow t = \frac{۱ \cdot ۰ \cdot ۸}{2 \cdot ۷} = ۴h$$

(قیزیک - فیزیک و اندازه گیری - صفحه های ۱۷ و ۱۶)

۴۲ - گزینه «۳» (عصفون عصفونی زاده)

برای به دست آوردن نسبت دقت های اندازه گیری، در هر مورد دقت را به رسم یکای گرم به دست می آوریم:

یک واحد از آخرین رقم فرانت شده = دقت اندازه گیری ترازوی رفci
 $= ۰ / ۰ \text{ kg}$

دقت اندازه گیری ترازوی رفci $\rightarrow$ تبدیل یکا

$$= ۰ / ۰ \text{ kg} \times \frac{۱ \cdot ۰ \text{ g}}{1 \text{ kg}} = ۱ \cdot ۰ \text{ g}$$

اکنون حجم ظاهری کرده را محاسبه می‌کنیم:

$$V' = \frac{4}{3} \pi R^3 \xrightarrow{R=5\text{ cm}} V' = \frac{4}{3} \times 2 \times (5)^3$$

$$= 4 \times 125 = 500 \text{ cm}^3$$

حجم حفره داخل کرده برابر است با:

$$V_{\text{حفره}} = V' - V_{\text{واقعی}} \xrightarrow{V' = 500 \text{ cm}^3, V_{\text{واقعی}} = 400 \text{ cm}^3} V_{\text{حفره}} = 100 \text{ cm}^3$$

$$V_{\text{حفره}} = 500 - 400 = 100 \text{ cm}^3$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۶ - مزینه «۲»

(پورا علاقه‌مند)

$$\text{با استفاده از رابطه } \rho = \frac{m}{V}, m_2 = 6m_1 \text{ و با توجه به این که } V_2 = (V_1 + 400) \text{ cm}^3$$

می‌بایس دقت کنید، چون جرم افزایش یافته است و حجم با جرم متناسب است، حجم نیز افزایش می‌باید

$$\rho = \frac{m_1}{V_1} = \frac{m_2}{V_2} \xrightarrow{m_2 = 6m_1, V_1 = V_2 - 400} \frac{m_1}{V_2 - 400} = \frac{6m_1}{V_2}$$

$$\Rightarrow 6V_2 - 2400 = V_2 \Rightarrow 5V_2 = 2400 \Rightarrow V_2 = 480 \text{ cm}^3$$

$$\xrightarrow{1L = 1000 \text{ cm}^3} V_2 = \frac{480}{1000} L = 0.48 L$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۷ - مزینه «۱»

(علیرضا پیاری)

ابتدا حجم ماده تشکیل دهنده کرده (حجم واقعی) را با استفاده از رابطه چگالی محاسبه می‌کنیم:

$$V_{\text{واقعی}} = \frac{m}{\rho} \xrightarrow{m = 1000 \text{ g}, \rho = 4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} V_{\text{واقعی}} = \frac{1000}{4} = 250 \text{ cm}^3$$

حجم آب پیرون نیخته شده، حجم ظاهری کرده است.

$$V_{\text{ظاهری}} = \frac{m_{\text{آب}}}{\rho_{\text{آب}}} \xrightarrow{\rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}, m_{\text{آب}} = 300 \text{ g}} V_{\text{ظاهری}} = \frac{300}{1} = 300 \text{ cm}^3$$

چون حجم واقعی و ظاهری کرده برابر نیست، پس کره تو خالی است و حجم حفره داخل آن برابر است با:

$$V_{\text{حفره}} = V_{\text{ظاهری}} - V_{\text{واقعی}} = 300 - 250 = 50 \text{ cm}^3$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(علیرضا گونه)

۴۸ - مزینه «۴»

با استفاده از رابطه چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_A = 120 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1/2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_B = 180 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} = 1/8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_A + m_B}{V_A + V_B} = \frac{\rho_A V_A + \rho_B V_B}{V_A + V_B}$$

$$= \frac{1/2 \times 5 + 1/8 \times 10}{15} = \frac{24}{15} = 1.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

$\frac{m_B}{V_A}$

$$\frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{V_B}{m_A} \xrightarrow{\rho_B = \frac{g}{cm^3}, m_A = 5 \text{ g}, m_B = 9 \text{ g}} \frac{\rho_B}{\rho_A} = \frac{m_B \times V_A}{m_A \times V_B}$$

$$\frac{9}{5} = \frac{9}{5} \xrightarrow{\rho_A = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}} \frac{9}{5} = \frac{9}{5} \xrightarrow{V_A = V_B = V'}$$

$$\frac{9}{5} = \frac{9}{5} \xrightarrow{\rho_A = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}}$$

سپس جرم گلوله‌ای از A به حجم ۵ cm³ را حساب می‌کنیم:

$$m_A = \rho_A V_A \xrightarrow{\rho_A = 2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, V_A = 5 \text{ cm}^3} m_A = 2 \times 5 = 10 \text{ g}$$

(فیزیک - فیزیک و اندازه‌گیری - صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۹ - مزینه «۱»

(تهره ۷۰۰متری)

ابتدا حجم استوانه را می‌بایس:

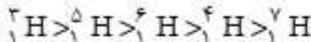
$$\rho = \frac{m}{V} \xrightarrow{m = 7/6 \text{ kg}, \rho = 1 \times 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}} V = 9 \times 10^{-2} = \frac{3/6}{V}$$

$$\Rightarrow V = 4 \times 10^{-4} \text{ m}^3 \xrightarrow{1 \text{ m}^3 = 10^6 \text{ cm}^3} V = 400 \text{ cm}^3$$

(اعلیرضا اصل فلاح)

نیم عمر ایزوتوپ‌های ناپالیدار هیدروژن با عدد جرمی هیچ رابطه‌ای تدارد ترتیب پالیداری ایزوتوپ‌های ناپالیدار هیدروژن به صورت زیر است:

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

(کیارش معذن)

۵۶- گزینه ۳

با توجه به اطلاعات سوال می‌توان نوشت:

$$e = p - 1 \Rightarrow 79 = p - 1 \Rightarrow p = 80$$

$$n = 1 / 5 \times 80 = 16$$

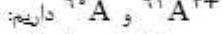
$$= n + p = 16 + 80 = 96$$

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه ۵)

(یاشار راغساری)

۵۷- گزینه ۲

ایزوتوپ طبیعی هیدروژن با کمترین فراوانی، H است و برای دو گونه

و $^{92}\text{A}^{4+}$ داریم:

$$(92-Z) - (Z-4) = 1 / 6 \times [(90-Z) - Z] \Rightarrow 92 - 2Z + 4$$

$$= 144 - 3 / 2Z \Rightarrow Z = \frac{48}{1/2} = 40$$

بنابراین در هر اتم ایزوتوپ $A^{90} = 50$ ، $A^{92} = 40$ نوترون وجود دارد و

$$\text{نسبت نوردنظر برابر } \frac{50}{40} = 2.5 \text{ است.}$$

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

(امیدرضا یاهشیدی)

۵۸- گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۹۲ عنصر از ۱۱۸ عنصر جدول تناوبی در طبیعت یافته می‌شوند؛ بنابراین ۲۶ عنصر ساختگی هستند، پس می‌توان نوشت:

$$\frac{26}{118} \times 100 \approx 22\%$$

گزینه ۲ «از یون حاوی تکسیم برای تصویربرداری از غده تیروئید استفاده می‌شود.

گزینه ۳ « فقط از یکی از ایزوتوپ‌های اورانیم به عنوان سوخت در راکتور انرژی استفاده می‌شود.

گزینه ۴ «دود سیگار و قلیان حاوی مقدار قابل توجهی مواد پرتوزا است.

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

(فرزاد رضایی)

۵۹- گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

غنجانی ایزوتوپیکی از مراحل مهم (نه مهم‌ترین) چرخه تولید سوخت هسته‌ای است.

بررسی گزینه ۴ « اغلب هسته‌هایی که تبت شمار نوترون‌ها به پرتوون‌های آن‌ها برابر یا بیشتر از $1/5$ باشد، ناپالیدارند یا می‌توان گفت:

$$\frac{n}{p} \geq \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{p}{n} \leq \frac{2}{3}$$

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

شیوه (۱)- نگاه به گذشته**۵۱- گزینه ۴**

(امیدرضا یاهشیدی)

انرژی گرمایی و نور خیره کننده خورشید به دلیل واکنش‌های هسته‌ای تبدیل هیدروژن به هلیم است.

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲ و ۳)

۵۲- گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۴ در میان هشت عنصر فراوان سیاره زمین، اکسیزن و گوگرد از عنصرهای نافلزی موجود در سیاره زمین هستند

گزینه ۲ «۶ در هر دو سیاره، عنصرهای گوگرد و اکسیزن وجود دارد، اما در صد فراوانی آن‌ها در سیاره زمین بیشتر است.

گزینه ۳ «سیاره مشتری بزرگتر از سیاره زمین بوده و عمدتاً از گاز تشکیل شده است.

گزینه ۴ «تفاوت درصد فراوانی عنصرهای هیدروژن و هلیم در سیاره مشتری بیشتر از تفاوت درصد فراوانی عنصرهای آهن و اکسیزن در سیاره زمین است.

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه ۳)

(ایمان سینن نژاد)

۵۳- گزینه ۳

لين دو فضاپیما مأموریت داشتند با گذر از کنار سیاره‌های مشتری، زحل، اورائوس و نپتون، شناسنامه فینیکی و شیمیایی آن‌ها را تهیه کنند و برگردند

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۲ و ۳)

۵۴- گزینه ۲

بررسی گزینه‌های تادرست:

گزینه ۱ « مقایسه فراوانی ایزوتوپ‌ها به صورت $^{24}\text{Mg} < ^{26}\text{Mg}$ است.

گزینه ۳ « به دلیل یکسان بودن خواص شیمیایی ایزوتوپ‌ها، واکنش پذیری ایزوتوپ‌های منینه با کلر در شرایط یکسان برابر است.

گزینه ۴ « ایزوتوپ‌ها از نظر خواص شیمیایی مشابه هستند، پس برای جداسازی آنها از روش‌های فینیکی استفاده می‌شود.

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

(امیدرضا مینیان اسلامی)

۵۵- گزینه ۱

$^{56}_{26}\text{Fe}^{+} \rightarrow (\text{p} + \text{n}) + \text{e} = 56 + 23 = 79$

= تفاوت

$^{31}_{15}\text{P}^{-} \rightarrow (\text{p} + \text{n}) + \text{e} = 31 + 18 = 49$

$^{1}_1\text{H} \Rightarrow (\text{n} + \text{p}) + \text{e} = 1 + 1 = 2$ = پالیدارترین رادیوایزوتوپ هیدروژن

$$\Rightarrow \frac{3}{4} = 7/5$$

(شیوه ا- کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۵ و ۶)

$$\frac{y \text{ mol O}}{5 \text{ mol N}_x \text{O}_y} \times \frac{6 \times 10^{23} \text{ atom O}}{1 \text{ mol N}_x \text{O}_y} = 3 \times 10^{23} \text{ y atom O}$$

و در آخر با برابر قرار دادن تعداد اتم‌های اکسیزنی که از روی زنجیره به دست آورده‌یم با تعداد اتم‌های اکسیزنی که از روی $5 / ۰$ مول مولکول $\text{N}_x \text{O}_y$ محاسبه کردیم، y را پیدا می‌کنیم:

$$\frac{1 / 204 \times 10^{24} \text{ atom O}}{1 / 204 \times 10^{23} \text{ y atom O}} = 3 / 0.1 \Rightarrow y = 4 \Rightarrow \text{N}_4\text{O}_4$$

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۹ و ۱۶)

۶۹- گزینه «۴»

مول CH_3OH را x و مول C_2H_4 را y در نظر می‌گیریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} x \text{ mol } \text{CH}_3\text{OH} = 32 \text{ g/mol} \\ y \text{ mol } \text{C}_2\text{H}_4 = 4 \text{ g/mol} \end{array} \right.$$

پس جرم کل مخلوط به صورت مقابله خواهد بود: $32x + 4y = 8$

کل مول هیدروژن را به دست می‌آوریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{CH}_3\text{OH} \sim 4\text{H} \\ \text{C}_2\text{H}_4 \sim 4\text{H} \end{array} \right\} \Rightarrow 4x + 4y = \frac{5 / 76 \times 10^{23}}{6 \times 10^{23}} = 0 / 96$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 32x + 4y = 8 \\ 4x + 4y = 0 / 96 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 4x + 5y = 1 \\ x + y = 0 / 24 \end{array} \right. \times (-4) \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 4x + 5y = 1 \\ -4x - 4y = -0 / 96 \end{array} \right.$$

$$y = 0 / 0.4, \quad x = 0 / 2$$

شمار اتم‌های کربن در این مخلوط برابر با $(x + 2y)\text{N}_A$ است پس می‌توان نوشت:

$$\text{C} = 1 / 92 \times 10^{23} = 1 / 92 \times 10^{23} \times 6 \times 10^{23} / 0.4 = 1 / 2 + 2 \times 0 / 0.4 = \text{شمار اتم‌های C}$$

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۹ و ۱۶)

۷۰- گزینه «۲»

(مسعود عقیلی)

ابتدا جرم مولی (جرم اتمی میانگین) منزیم کلرید را محاسبه می‌کنیم:

$$1 / 56 \text{ g MgCl}_2 \times \frac{\text{molMgCl}_2}{(\text{M})\text{g MgCl}_2} \times \frac{2 \text{ mol ion}}{1 \text{ molMgCl}_2}$$

$$\times \frac{6 / 0.2 \times 10^{23} \text{ ion}}{1 \text{ mol ion}} = 3 / 0.1 \times 10^{22} \text{ ion} \rightarrow M = 95 / 4$$

۷۱- گزینه «۱»

شمار عناصر با تعداد دو حرفی، ۱۶ عنصر و شمار عناصر با تعداد یک حرفی، ۲ عنصر است؛ بنابراین اختلاف آن‌ها برابر ۱۴ است.

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۹ و ۱۶)

۷۲- گزینه «۲»

جرم الکترون حدود $\frac{1}{2000} \text{ amu}$ یا $1 / 20 \times 10^{-4} \text{ amu}$ است.

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۳- گزینه «۴»

از ایزوتوپ ^{235}U اغلب به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی استفاده می‌شود که دارای ۱۴۳ نوترون است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: شمار ایزوتوپ‌های طبیعی منزیم و لیتیم به ترتیب ۳ و ۲ است.

گزینه «۲»: درصد فراوانی ایزوتوپ ^{24}Mg از دیگر ایزوتوپ دیگر بیشتر است.

گزینه «۳»: فراوانی X^a برابر $\frac{45}{25}$ یا به عبارتی درصد فراوانی آن ۷۵٪ و درصد فراوانی X^b برابر $\frac{5}{25}$ خواهد بود.

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۵ و ۸)

۷۴- گزینه «۱»

عبارت‌های (الف) و (ب) درست هستند.
بررسی عبارت‌ها:
عبارت (الف): برای تعیین جرم اتمی عناصر از مقیاس نسبی amu استفاده می‌شود.

عبارت (ب): با تعریف amu شیوه‌های موفق شدن جرم اتمی عناصر و هم‌چنین جرم ذره‌های زیراتومی را اندازه‌گیری کنند.

عبارت (پ): $\frac{1}{12}$ جرم ایزوتوپ کربن-۱۲ (فراوان‌ترین ایزوتوپ کربن)

یکای جرم اتمی نام دارد و با amu نشان داده می‌شود.

عبارت (ت): جرم اتمی میانگین هیدروژن برابر با $1 / 0.008 \text{ amu}$ نیز نشان می‌دهند.

یا $1 / 1$ است. (یکای جرم اتمی را با تعداد 1 نیز نشان می‌دهند).

(شیوه ای-کیوان زارگاه عنصر- صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۵- گزینه «۴»

(امیرحسین نوروزی)

اول از روی طول زنجیره، تعداد اتم‌های اکسیزن را پیدا می‌کنیم:

$$\frac{\text{طول زنجیره}}{(\text{pm})} = \frac{\text{تعداد اتم‌های O}}{(\text{pm})}$$

$$\text{km} = 10^3 \text{ m}, \quad 1 \text{ m} = 10^{12} \text{ pm}$$

$$\frac{2 / 612 \times 10^{11} \times 10^3 \times 10^{12} \text{ pm}}{10^{30} \text{ pm}} = 1 / 204 \times 10^{24} \text{ atom}$$

حالا محاسبه می‌کنیم $5 / 0$ مول از مولکول‌های $\text{N}_x \text{O}_y$ ، چه تعداد اتم O دارد:

گزینه «۳» (امیرحسین نوروزی)

شكل داده شده تجزیه نور خورشید هنگام عبور از منشور را نشان می‌دهد. هر چه انرژی یک پرتو الکترومغناطیس پیشتر باشد، زایه انحراف پرتوی خروجی از منشور نسبت به پرتوی ورودی به منشور پیشتر خواهد بود (زایه انحراف پرتو خروجی تسبیب به پرتوی ورودی با انرژی پرتو رابطه مستقیم دارد و با طول موج رابطه عکس است).

بنابراین: $A \leftarrow B \leftarrow C \leftarrow D \leftarrow E \leftarrow F$
 $E \leftarrow G \leftarrow F$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» با عبور نور نشر شده از لیتیم یا یک ترکیب لیتیم‌دار (مانند لیتیم سولفات) در شعله از یک منشور به طبق نظری خطي لیتیم خواهی رسید. در طیف نشري خطی لیتیم ۴ خط رنگی با رنگ‌های فرمز، زرد، آبی و نیلی مشاهده می‌شود. رنگ‌های ذکر شده در این عبارت، اشاره به طیف نشري خطی اتم هیدروژن دارند، نه لیتیم!

گزینه «۲» طول موج با انرژی رابطه عکس دارد و طبعاً هرجه دمای شعله‌ای بالاتر باشد، انرژی پیشتری هم دارد.

گزینه «۳»: طول موج با انرژی رابطه عکس دارد و طبعاً هرجه دمای شعله‌ای بالاتر باشد، انرژی پیشتری هم دارد.

$A > C > E$

$$\Rightarrow A < C < E \Rightarrow \begin{array}{c} A \\ \downarrow \\ 100^{\circ}\text{C} \end{array} < \begin{array}{c} C \\ \downarrow \\ 175^{\circ}\text{C} \end{array} < \begin{array}{c} E \\ \downarrow \\ 275^{\circ}\text{C} \end{array}$$

گزینه «۴» همان‌طور که در شکل جایه صفحه ۲۱ کتاب درسی مشاهده می‌شود، اگر با دوربینی حساس به پرتوهای فرابنفش (طول موج کوتاه‌تری از رنگ بنفش) (G) از خورشید تصویر برداری شود، خورشید به طور عمده به شکل مخلوطی از رنگ‌های زرد (C) تا بنفش (G) دیده می‌شود. گزینه «۵» طول موج رنگ نارنجی (B) از رنگ سبز (D) بلندتر است و قوانایی حمل انرژی کمتری را دارد.

(شیمی‌آ-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۱۹ و ۲۳)

گزینه «۶» (مسعود یغمدی)

بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: فاصله بین سه قله متوازی معادل با 2λ است؛ بنابراین طول موج این پرتو برابر با 350 نانومتر بوده و در ناحیه فرابنفش قرار خواهد گرفت.

گزینه «۲»: نخستین عنصر دوره سوم، سدیم است و در طیف نشري خطی آن، 7 خط وجود دارد. نخستین عنصر گروه 16 جدول تناوی، اکسیزن است و عدد اتمی آن برابر با 8 است.

گزینه «۳»: پرتو گسل شده از چشمی کشل تلویزیون، از نوع فروسرخ است، میانگین طول موج پرتوهای فروسرخ، فرابنفش و نیز موج‌ها به ترتیب برابر با 4 ، 10 و 16 نانومتر است، با توجه به این مطلب تفاوت طول موج پرتوهای فروسرخ و نیز موج‌ها از تفاوت طول موج پرتوهای فروسرخ و فرابنفش پیشتر است.

گزینه «۴»: نخستین عنصر گروه 11 جدول تناوی، من است که رنگ شعله آن به رنگ سبز می‌باشد و فلز لیتیم نخستین عنصر دوره دوم جدول تناوی بوده و رنگ شعله آن به رنگ فرمز است. انرژی رنگ سبز از فرمز پیشتر است.

(شیمی‌آ-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۱۰ و ۱۹)

جرم اتمی میانگین Cl را حساب می‌کنیم:

به این منظور ابتدا فراوانی هر یک از ایزوتوپ‌های Cl را بدست می‌آوریم:

$$^{35}\text{Cl} = 75\% \\ ^{37}\text{Cl} = 25\% \\ 2\text{F} + \text{F} = 100 \rightarrow \text{F} = 25\%$$

$$\bar{M}_{\text{Cl}} = \frac{(35 \times 75) + (37 \times 25)}{100} = 35 / 5 \text{amu}$$

حال از روی جرم اتمی میانگین MgCl_2 و MgCl ، جرم اتمی میانگین Mg را محاسبه می‌کنیم:

$$\bar{M}_{\text{Mg}} = \bar{M}_{\text{MgCl}_2} - 2 \times \bar{M}_{\text{Cl}}$$

$$\Rightarrow \bar{M}_{\text{Mg}} = 24 / 4 - (2 \times 35 / 5) = 24 / 5 \text{amu}$$

فراوانی هر یک از ایزوتوپ‌های Mg را حساب می‌کنیم:

$$\bar{M} = 24 / 4 = \frac{24\text{F} + 25\text{F} + (26 \times 15)}{100} \Rightarrow 24\text{F} + 25\text{F} = 20.50$$

از طرفی دیگر داریم که $\text{F}' + \text{F}'' = 85$ ؛ بنابراین می‌توان نوشت:

$$24\text{F}' + 25\text{F}'' = 20.50 \Rightarrow \text{F}' = 75\%, \text{F}'' = 10\% \\ [\text{F}' + \text{F}'' = 85]$$

تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها در یون $^{25}\text{Mg}^{2+}$ برابر 2 است؛ بنابراین مقدار آن را در ترکیب محاسبه می‌کنیم.

نمونه $1 / 59$ گرمی از MgCl_2 معادل با $\frac{1}{60}$ مول است که

در آن $\frac{1}{60}$ مول یون Mg^{2+} و $\frac{1}{30}$ مول یون Cl^- وجود دارد از روی

فراوانی ایزوتوپ‌ها مقدار یون $^{25}\text{Mg}^{2+}$ را بدست می‌آوریم:

$$25\text{Mg}^{2+} : \frac{1}{60} \times \frac{1}{100} = \frac{1}{600} \text{ mol}$$

در نهایت محاسبه می‌کنیم که این یون‌ها چند درصد از کل یون‌ها را تشکیل می‌دهند:

$$\frac{1}{600} \times 100 = 3 / 2$$

(شیمی‌آ-کیهان زادگاه عناصر- صفحه‌های ۴، ۵ و ۱۳)

(ایمان سعین نژاد)

ترتیب انرژی امواج الکترومغناطیس به صورت زیر است:

< امواج مرئی < پرتوهای فروسرخ < نیز موج‌ها < امواج رادیویی

پرتوهای 2 (گاما) < (ایکس) < پرتوهای فرابنفش

(شیمی‌آ-کیهان زادگاه عناصر- صفحه ۲۰)

گزینه «۷» (ایمان سعین نژاد)

(مسار غنی زاده)

«۷۵- گزینه ۲»

$$a_5 = a_1 + 4d = \frac{r}{2} \quad (\star)$$

$$a_{n+1} - a_{n-1} = \frac{r}{2} \xrightarrow{n=2} a_2 - a_1 = \frac{r}{2} \Rightarrow d = \frac{r}{2} \Rightarrow d = \frac{r}{4}$$

$$\xrightarrow{(*)} a_1 + 4d = \frac{r}{2} \xrightarrow{d=\frac{r}{4}} a_1 + 4\left(-\frac{r}{4}\right) = \frac{r}{2} \Rightarrow a_1 = -\frac{r}{2}$$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{12} = \frac{12}{2} \left[r\left(-\frac{r}{2}\right) + 11 \times \frac{r}{4} \right]$$

$$\Rightarrow S_{12} = \frac{12}{2} [-r + \frac{r}{4}] = 3 \times 12 = 36$$

(حسابان ا- پیر و مغارله- صفحه‌های ۲۷)

(مسعود برعلاء)

«۷۶- گزینه ۱»

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{rm+r}{m+r} = r$$

$$\alpha^r\beta + \alpha^r + r = 0 \Rightarrow \alpha\beta(\alpha + r) + r = 0$$

$$\xrightarrow{\alpha\beta=r} r\alpha + \alpha^r + r = 0 \Rightarrow \alpha^r + r\alpha + r = 0$$

$$(\alpha+1)(\alpha+r) = 0 \Rightarrow \alpha = -1, \alpha = -r$$

$$\alpha = -1 \Rightarrow (m+r)(-1)^r - (1-m)(-1) + rm + r = 0$$

$$\Rightarrow m+r+1-m+rm+r = 0 \Rightarrow rm = -r \Rightarrow m = -r$$

$$\alpha = -r \Rightarrow (m+r)(-r)^r - (1-m)(-r) + rm + r = 0$$

$$\Rightarrow rm + r + r - rm + rm + r = 0 \Rightarrow rm = -16$$

$$\Rightarrow m = -\frac{16}{r}$$

فقط $r = -3$ در گزینه‌ها است.

(حسابان ا- پیر و مغارله- صفحه‌های ۲۷)

(عید علیزاده)

«۷۷- گزینه ۴»

$$S_n = 4 - \frac{(-1)^n}{r^{n-1}}$$

$$n=1 \Rightarrow S_1 = a_1 = r$$

$$n=r \Rightarrow S_r = a_1 + a_r = r \xrightarrow{a_1=r} a_r = -r$$

$$\Rightarrow r, -r, \frac{r}{2}, \frac{-r}{2}, \dots$$

حسابان (۱)- نگاه به آینده

«۷۱- گزینه ۲»

(تبریل به تست: موری ملا (فقانی))
با توجه به جمله عمومی دنباله داده شده داریم:

$$\begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = 1 \\ n=2 \rightarrow a_2 = r \Rightarrow \begin{cases} a_1 = 1 \\ r = \frac{r}{1} = r \end{cases} \\ n=3 \rightarrow a_3 = r \\ S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} = \frac{(1-r^n)}{1-r} = 121 \end{cases}$$

$$\Rightarrow r^2 - 1 = 242 \Rightarrow r^2 = 243 \Rightarrow n = 5$$

(حسابان ا- مشایه سوال ۲ کتاب پاگردان)

«۷۲- گزینه ۴»

(تبریل به تست: موری ملا (فقانی))
با توجه به دنباله حسابی داده شده داریم:

$$\begin{cases} a_1 = r \\ d = r - 5 = 5 \end{cases} \Rightarrow S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_n = \frac{n}{2}(r + 5n - 5) = 255 \Rightarrow \frac{5n^2}{2} + \frac{n}{2} = 255$$

$$\Rightarrow 5n^2 + n - 510 = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 10 \\ n = -\frac{51}{5} \end{cases}$$

تذکر: با جایگذاری گزینه‌ها هم می‌توان به $n = 10$ رسید.
(حسابان ا- مشایه سوال ۲ کتاب پاگردان)

«۷۳- گزینه ۳»

(تبریل به تست: موری ملا (فقانی))
با توجه به ریشه‌های داده شده داریم:

$$S = (5 + \sqrt{2}) + (5 - \sqrt{2}) = 10$$

$$P = (5 + \sqrt{2})(5 - \sqrt{2}) = 25 - 2 = 22 \Rightarrow x^2 - 10x + 22 = 0$$

(حسابان ا- مشایه کار در کلاس صفحه ۹)

«۷۴- گزینه ۴»

(عینکی تاریخ)
چون دنباله t_n حسابی است، ضریب n^2 در مخرج باید صفر باشد

$$k+1=0 \Rightarrow k=-1 \Rightarrow t_n = \frac{-2n-2}{3}$$

مجموع n جمله‌ای دنباله حسابی از ربطه $S_n = \frac{n}{2}(t_1 + t_n)$ بدست می‌آید

$$n=20 \Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(t_1 + t_{20})$$

$$\begin{cases} t_1 = \frac{-2 \times 1 - 2}{3} = -\frac{4}{3} \\ t_{20} = \frac{-2 \times 20 - 2}{3} = -\frac{42}{3} \end{cases} \Rightarrow S_{20} = 10 \left(-\frac{4}{3} + -\frac{42}{3} \right)$$

$$\Rightarrow S_{20} = 10 \left(-\frac{46}{3} \right) = 10 \times (-16) \Rightarrow S_{20} = -160$$

(حسابان ا- پیر و مغارله- صفحه‌های ۲۷)

حسابان (۱) - سوالات آشنا

(کتاب اول)

«۸۱ - گزینه ۱»

ابتدا قدر تسبت دنباله را به دست می آوریم:

$$\begin{aligned} a_1 &= 27 \\ a_4 &= 25 \Rightarrow a_4 - a_1 = (a_1 + 3d) - (a_1) \Rightarrow 3d = -12 \Rightarrow d = -4 \end{aligned}$$

حال تعداد جملات مثبت دنباله را محاسبه می کنیم:

$$\begin{aligned} a_n > 0 \Rightarrow a_1 + (n-1)d > 0 \Rightarrow 27 + (n-1)(-4) > 0 \\ \Rightarrow 27 + (n-1)(-4) > 0 \Rightarrow n < 10 / 25 \end{aligned}$$

بنابراین دنباله ۱۰ جمله مثبت دارد و مجموع این ۱۰ جمله برابر است با:

$$S_{10} = \frac{1}{2} [2 \times 27 + 9(-4)] = 190$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب اول)

«۸۲ - گزینه ۲»

ابتدا قدر تسبت و جمله اول دنباله هندسی را مشخص می کنیم:

$$a_n = \frac{2^{n-2}}{4} = \frac{1}{12} \times 2^{n-1} \Rightarrow a_1 = \frac{1}{12}, q = 2$$

حال باید مجموع جملات را بزرگتر از ۱۱ فرار بدھیم و نامعادله حاصل را حل کنیم:

$$\begin{aligned} S_n > 11 \Rightarrow \frac{1}{12} \times \frac{2^n - 1}{2 - 1} > 11 \Rightarrow 2^n - 1 > 264 \\ \Rightarrow 2^n > 265 \Rightarrow n_{\min} = 6 \end{aligned}$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب اول)

«۸۳ - گزینه ۱»فرض می کنیم جملات دنباله هندسی به صورت $4a$ و $2a$ و a باشد، در نتیجه:

$$12 = \frac{4a + 2a}{2} \Rightarrow 2a = 12 \Rightarrow a = 6$$

بنابراین دنباله حسابی به صورت ۱۶ و ۱۲ و ۸ و ۴ می باشد که $a_1 = 4$ و $d = 4$ و مجموع ۲۰ جمله اول آن برابر است با:

$$S_{20} = \frac{2}{2} [2 \times 4 + 19 \times 4] = 840$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(کتاب اول)

«۸۴ - گزینه ۴»

ابتدا اولین عدد دسته دهم را مشخص می کنیم؛ نا انتهای دسته نهم به تعداد مجموع اعداد ۱ تا ۹ عدد داریم:

$$1 + 2 + 3 + \dots + 9 = \frac{9 \times 10}{2} = 45$$

در نتیجه شروع دسته دهم با ۴۶ این عدد زوج یعنی $2 \times 46 = 92$ است

$$a_7 + a_8 + a_9 + a_{10} = -3 + \left(-\frac{3}{4} \right) + \dots + a_{10}$$

$$n=5$$

$$= \frac{-3 \left(1 - \left(\frac{1}{4} \right)^5 \right)}{1 - \frac{1}{4}} = \frac{-3 \left(1 - \frac{1}{1024} \right)}{\frac{3}{4}} = \frac{-\left(\frac{1023}{1024} \right)}{\frac{3}{4}} = \frac{-1023}{256}$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(پیوار زنگنه قاسم آزادی) «۷۸ - گزینه ۴» x_2 و x_3 در معادله صدق می کنند، پس:

$$x_1^2 - 2 = 7x_1 \Rightarrow 2x_1^2 - 4 = 14x_1 \quad (\text{I})$$

$$x_2^2 - 2 = 5x_2 \Rightarrow 5x_2^2 - 10 = 25x_2 \quad (\text{II})$$

$$\begin{aligned} (\text{II}), (\text{I}) \rightarrow \frac{2x_1^2 - 4}{2x_1} + \frac{5x_2^2 - 10}{5x_2} &= \frac{14x_1}{2x_1} + \frac{25x_2}{5x_2} \\ &= \frac{14}{2} + \frac{5}{5} = \frac{5+2}{2 \times 5} = \frac{7}{10} \end{aligned}$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(میثم بهرامی پور) «۷۹ - گزینه ۳»

چون ۱۱ زوج است، دو جمله وسط دنباله، جملات $\frac{n}{2}$ ام و $(\frac{n}{2} + 1)$ ام می باشند.

$$a_{\frac{n}{2}} + a_{\frac{n}{2}+1} = 2 + 18 = 48, \quad a_{\frac{n}{2}} + a_{\frac{n}{2}+1} = a_n + a_1$$

$$\Rightarrow a_n + a_1 = 48$$

$$S_n = \frac{n}{2} (a_1 + a_n) = 432 \Rightarrow \frac{n}{2} \times 48 = 432 \Rightarrow n = 18$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

(ظاهر رادرستانی) «۸۰ - گزینه ۲»

$$y = \alpha + \beta + \sqrt{\alpha^2 + \beta^2}, \quad \alpha \beta = b, \quad \alpha + \beta = -2a$$

بنابراین:

$$y = -2a + \sqrt{\alpha^2 + \beta^2} \Rightarrow (y + 2a)^2 = (\sqrt{\alpha^2 + \beta^2})^2$$

$$\Rightarrow y^2 + 4ay + 4a^2 = \alpha^2 + \beta^2$$

$$\Rightarrow y^2 + 4ay + 4a^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = 4a^2 - 2b$$

$$\Rightarrow y^2 + 4ay + 4b = 0 \Rightarrow y^2 + 4ax + 4b = 0$$

(حسابان - پیر و مطرله - صفحه های ۲۵ و ۲۶)

$$\begin{aligned}
 &= (x^r + \frac{1}{x^r} + r) + (x^f + \frac{1}{x^f} + f) + \dots + (x^{10} + \frac{1}{x^{10}} + 10) \\
 &= (x^r + x^f + \dots + x^{10}) + (\frac{1}{x^r} + \frac{1}{x^f} + \dots + \frac{1}{x^{10}}) + 10 \\
 &= \frac{x^r(1-(x^r)^5)}{1-x^r} + \frac{\frac{1}{x^r}(1-(\frac{1}{x^r})^5)}{1-\frac{1}{x^r}} + 10 \\
 &\xrightarrow{x=\sqrt{2}} \frac{2(1-2^5)}{1-2} + \frac{\frac{1}{2}(1-(\frac{1}{2})^5)}{1-\frac{1}{2}} + 10 \\
 &= 62 + 1 - \frac{1}{2} + 10 = -\frac{1}{2} + 73 \\
 &\quad (\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})
 \end{aligned}$$

(کتاب اول)

گزینه ۳ «۸۸

در معادله درجه دوم داده شده $\alpha\beta = P = \frac{1}{\sqrt{\alpha\beta}}$ و $\alpha + \beta = S = 3$ می‌باشد
حال سعی می‌کنیم عبارت خواسته شده را برحسب S و P بنویسیم:

$$\begin{aligned}
 A &= \frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}} \Rightarrow A^2 = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + \frac{2}{\sqrt{\alpha\beta}} \\
 \Rightarrow A^2 &= \frac{\alpha+\beta}{\alpha\beta} + \frac{2}{\sqrt{\alpha\beta}} \Rightarrow A^2 = \frac{S}{P} + \frac{2}{\sqrt{P}} = \frac{3}{1} + \frac{2}{\sqrt{1}} \\
 &= 12 + 4 = 16 \Rightarrow A = \sqrt{16} = \pm 4 \quad A > 0 \Rightarrow A = 4 \\
 &\quad (\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})
 \end{aligned}$$

(کتاب اول)

گزینه ۱ «۸۹

در معادله درجه دوم داده شده $P = \frac{-1}{2}$ و $S = \frac{5}{2}$ می‌باشد در نتیجه
یکی از ریشه‌ها منفی و دیگر مثبت است و جزو جمع ریشه‌ها مثبت است پس
ریشه بزرگتر مثبت ($x_1 > 0$) و ریشه کوچکتر منفی ($x_2 < 0$) می‌باشد و داریم:
 $|x_1| + |x_2| = x_1 - x_2 = \sqrt{S^2 - 4P} = \sqrt{(\frac{5}{2})^2 + 2} = \frac{\sqrt{72}}{2}$

(\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})

(کتاب اول)

گزینه ۱ «۹۰

فرض کنید α و β ریشه‌های معادله $x^r - rx - f = 0$ باشند در نتیجه داریم:
 $S = \alpha + \beta = r$ و $P = \alpha\beta = -f$
حال معادله جدیدی را می‌خواهیم که ریشه‌های آن α^r و β^r باشند:
 $S_r = \alpha^r + \beta^r = (\alpha + \beta)^r - 2\alpha\beta = S^r - 2P = 12$
 $P_r = \alpha^r\beta^r = (\alpha\beta)^r = P^r = 16$

معادله جدید را با استفاده از $x^r - S_r x + P_r = 0$ می‌نویسیم:
 $x^r - 12x + 16 = 0$ و در نتیجه $c = 16$, $b = -12$, $a = 1$ و مقدار $c - b = 28$ می‌باشد.
(\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})

و مجموع اعداد دسته دهم برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} [2 \times 92 + 9 \times 2] = 101.$$

(\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})

(کتاب اول)

گزینه ۲ «۸۵

در مرحله اول نصف دایره یعنی $\frac{\pi r^2}{2}$, در مرحله دوم نصف نیم دایره باقی‌مانده یعنی $\frac{\pi r^2}{4}$ و به همین ترتیب در هر مرحله نصف بخش باقی‌مانده رنگ می‌شود در نتیجه یک دنباله هندسی با جملة اول $\frac{1}{2}$ و قدر نسبت $\frac{\pi r^2}{4}$ پذست می‌آید.
حال باید نامساوی زیر را حل کنیم:

$$S_n \geq \frac{96}{100} \pi r^2 \Rightarrow \frac{\frac{1}{2} (1 - (\frac{1}{2})^n)}{1 - \frac{1}{2}} \geq \frac{96}{100} \pi r^2$$

$$\begin{aligned}
 \frac{\frac{1}{2} (1 - (\frac{1}{2})^n)}{1 - \frac{1}{2}} &\geq \frac{96}{100} \Rightarrow 1 - \frac{1}{2^n} \geq \frac{96}{100} \Rightarrow \frac{1}{2^n} \leq \frac{4}{100} \\
 \Rightarrow 2^n &\geq 25 \Rightarrow n \geq 5 \\
 &\quad (\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})
 \end{aligned}$$

(کتاب اول)

گزینه ۱ «۸۶

ابتدا قدر نسبت دنباله هندسی را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{a_{12}}{a_4} = \frac{-1}{512} \Rightarrow \frac{a_1 q^{12}}{a_1 q^3} = q^9 = \left(\frac{-1}{2}\right)^9 \Rightarrow q = \frac{-1}{2}$$

حال نسبت مجموع ۱۰ جمله اول به ۵ جمله دوم را پیدا می‌کنیم:

$$\begin{aligned}
 \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_{10}}{a_5 + a_6 + \dots + a_{10}} &= \frac{\frac{a_1(1-q^{10})}{1-q}}{\frac{a_5(1-q^5)}{1-q}} = \frac{a_1(1+q^5)(1-q^5)}{a_5(1-q^5)} \\
 &= \frac{1+q^5}{q^5} = \frac{1}{q^5} + 1 = \frac{1}{\left(\frac{-1}{2}\right)^5} + 1 = -31
 \end{aligned}$$

(\text{مسایل امتحانی} - \text{پیر و مغارله} - \text{صفحه های ۷ و ۲۲})

(کتاب اول)

گزینه ۱ «۸۷

با استفاده از اتحاد معین دو جمله‌ای داریم:

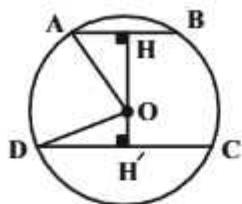
$$(x + \frac{1}{x})^r + (x^r + \frac{1}{x^r})^r + \dots + (x^d + \frac{1}{x^d})^r$$

(امیرحسین ابراهیمی)

گزینه ۳ - ۹۹

می‌دانیم قطر عمود بر یک وتر، آن وتر را نصف می‌کند، بنابراین:

$$DH' = \frac{DC}{2} = 24 \quad \text{و} \quad AH = \frac{AB}{2} = 15$$

طبق قضیه فیثاغورس در دو مثلث ODH' و OAH داریم:

$$\begin{aligned} \Delta OAH: OH^2 &= OA^2 - AH^2 = 625 - 225 = 400 \\ \Rightarrow OH &= 20 \end{aligned}$$

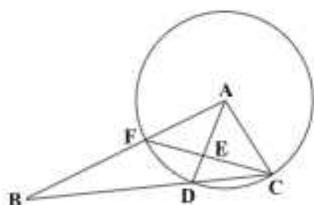
$$\begin{aligned} \Delta ODH': OH'^2 &= OD^2 - DH'^2 = 625 - 576 = 49 \\ \Rightarrow OH' &= 7 \end{aligned}$$

$$HH' = OH + OH' = 27 \quad \text{فاصله دو وتر}$$

(هنریه ۲ - صفحه ۱۳)

(رضیا عیاضی احمدی)

گزینه ۳ - ۱۰۰

اگر به مرکز A و شعاع AF = AD = AC دایره‌ای رسم کنیم، داریم:

$$\hat{FAD} = \hat{FD} \Rightarrow \hat{FD} = 7^\circ$$

$$\hat{FCB} = \frac{\hat{FD}}{2} = \frac{7^\circ}{2} = 3.5^\circ$$

حال:

(هنریه ۲ - صفحه ۱۳)

(امیرحسین ابراهیمی)

گزینه ۲ - ۹۶

$$\hat{CAD} = 28^\circ \Rightarrow \hat{CD} = 2 \times 28^\circ = 56^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{AD} = 180^\circ - 56^\circ = 124^\circ$$

$$\hat{B} = \frac{\hat{AD}}{2} = \frac{124^\circ}{2} = 62^\circ$$

$$AB = BD \Rightarrow \hat{A} = \hat{D} = \frac{180^\circ - 62^\circ}{2} = 59^\circ$$

$$\hat{BAC} = 59^\circ - 28^\circ = 31^\circ$$

(هنریه ۲ - صفحه ۱۳ و ۱۶)

(امیرحسین ابراهیمی)

گزینه ۲ - ۹۷

از مرکز دایره، عمودهایی بر این دو وتر رسم می‌کنیم. می‌دانیم قطر عمود بر وتر، وتر را نصف می‌کند. داریم:

$$\begin{aligned} \Delta AHO: OH^2 &= OA^2 - AH^2 \Rightarrow R^2 = 4x^2 + 4 \quad (1) \\ \Delta CH'O: OC^2 &= OH'^2 + CH'^2 \Rightarrow R^2 = x^2 + 25 \quad (2) \end{aligned}$$

$$(1) , (2) \Rightarrow 4x^2 + 4 = x^2 + 25 \Rightarrow 3x^2 = 21 \Rightarrow x^2 = 7$$

$$\underline{(2)} \rightarrow R^2 = x^2 + 25 = 7 + 25 = 32 \Rightarrow R = \sqrt{32}$$

(هنریه ۲ - فعالیت ۳ صفحه ۱۳)

(ابراهیم تقی)

گزینه ۴ - ۹۸

$$\left. \begin{array}{l} \hat{A} = \frac{\hat{DC}}{2} \quad \text{زاویه محاطی} \\ \hat{COD} = \hat{C}\hat{O}\hat{D} = \hat{D}\hat{C}\hat{D} \quad \text{زاویه مرکزی} \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{A} = \frac{\hat{COD}}{2}$$

$$\Rightarrow \hat{COD} = 2\hat{A}$$

$$\Rightarrow 1 \cdot \alpha + 2^\circ = 2(7\alpha - 1^\circ) \Rightarrow 1 \cdot \alpha + 2^\circ = 14\alpha - 2^\circ$$

$$\Rightarrow 4\alpha = 4^\circ \Rightarrow \alpha = 1^\circ \Rightarrow \hat{COD} = 12^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{BC} = \hat{BOC} = 180^\circ - \hat{COD} = 6^\circ$$

(هنریه ۲ - صفحه ۱۳)

(محمدعلی راست پهمان)

۱۰۴ - گزینه «۱»

طبق اصل پایستگی بار و با توجه به مشابه بودن گره‌ها، بار هر کره رسانا پس از وصل کلید k برابر است با:

$$q'_A = q'_B = \frac{-e/4 + 0}{2} = -\frac{3}{2} pC$$

$q = -ne$ تعداد الکترون دریافتی کره A برابر است با:

$$\Rightarrow -\frac{3}{2} \times 10^{-12} = n(-1/6 \times 10^{-19})$$

$$\Rightarrow n = \frac{3/2 \times 10^{-12}}{1/6 \times 10^{-19}} = 2 \times 10^7$$

(غیریک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۵۵۲)

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

۱۰۱ - گزینه «۲»

(مهدی شریفی)

بعد از این که میله A را به الکتروسکوپ تماس می‌دهیم، بار الکتروسکوپ B هم علامت بار میله A می‌شود. با توجه به این که با تزدیک کردن میله B به الکتروسکوپ، ورقه‌ها اشنا تزدیک و سپس دور می‌شوند، میله B غیرهم‌علامت با بار الکتروسکوپ و در نتیجه بار میله A است. در نهایت بار ورقه‌ها بعد از تزدیک شدن میله B، هم‌علامت میله B است. بنابراین بار میله B منفی و بار میله A مثبت است.

(غیریک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۳ و ۶)

(شهرام آموزگار)

۱۰۵ - گزینه «۴»

طبق اصل کواتریده بودن بار الکتریکی، بار الکتریکی هر جسم مضرب صحیحی از بار یک الکترون است حال به بررسی تک‌تک گزینه‌ها

می‌باید این:

گزینه «۱»

$$n_1 = \frac{q_1}{e} = \frac{8 \times 10^{-20}}{1/6 \times 10^{-19}} = 0/5 = 0 \times 10^{-1}$$

گزینه «۲»

$$n_2 = \frac{q_2}{e} = \frac{\frac{5}{9} \times 10^{-6}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{25}{72} \times 10^{13}$$

الکترون

گزینه «۳»

$$n_3 = \frac{q_3}{e} = \frac{\sqrt{2} \times 10^{-6}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{5\sqrt{2}}{8} \times 10^{13}$$

گزینه «۴»

$$n_4 = \frac{q_4}{e} = \frac{5/2 \times 10^{-9}}{1/6 \times 10^{-19}} = 3/25 \times 10^{10}$$

همان‌گونه که ملاحظه می‌کنید، تنها بار گزینه «۴» مضرب صحیحی از بار یک الکترون است. در نتیجه این بار می‌تواند بار الکتریکی یک جسم باشد.

(غیریک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه‌های ۵۵۳)

(شارهان ویسی)

۱۰۲ - گزینه «۲»

از آنجایی که دو گلوله یکدیگر را دفع می‌کنند، پس دارای بار همنام هستند. یعنی ما هر دو باید مثبت یا هر دو منفی باشند با توجه به جدول سری الکتریسیته مالشی، اگر گلوله آلومنیومی را با نانولون و گلوله برنجی را با کاغذ مالش دهیم، هر دو دارای بار منفی می‌شوند که باعث می‌شود یکدیگر را دفع کنند.

(غیریک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه ۶)

(تبریل به تست: سیتا مالانی)

۱۰۳ - گزینه «۲»

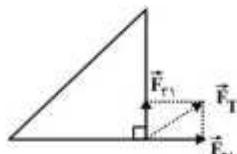
بار الکتریکی هسته هر عنصر، برابر با مجموع بار پروتون‌های آن و تعداد پروتون‌ها، همان عدد اتمی است:

$$q = +ne \xrightarrow{n=92} q = 92 \times 10^{-19} = 1/472 \times 10^{-17} C$$

(غیریک ۲ - الکتریسیته ساکن - تهرین ۱ - ۱ - صفحه ۵)

$$|\vec{F}_T| = \sqrt{F_{x1}^2 + F_{y1}^2} = \sqrt{(8 \times 10^{-3})^2 + (6 \times 10^{-3})^2} = 10^{-2} \text{ N}$$

(قیمتیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۵ و ۶)

۱۰۶ - گزینه «۴»

(محمدعلی راست پهمان)

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{d^2}$$

با توجه به رابطه قانون کولن داریم:

$$\frac{F'}{F} = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{d}{d'}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{\left|\frac{q_1}{2}\right||q_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{d}{\frac{d}{2}}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{1}{2} \times 4$$

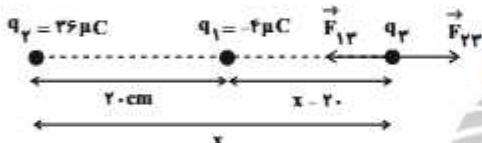
$$\Rightarrow F' = 4 \text{ N}$$

(قیمتیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۵ و ۶)

(هورن علاقهمند)

۱۰۷ - گزینه «۱»

چون بارهای q_1 و q_2 ناهمتامند، بلند بار q_3 را خارج از فاصله بین دو بار و روی امتداد خط واصل آنها و نزدیک به باری که قدر مطلق اندازه بار کمتر است، قرار دهیم تا ساکن و در حال تعادل باشد. بنابراین، با توجه به شکل زیر، فاصله از بار q_2 را می‌بایس دقت کنید، اندازه و نوع بار q_3 در تعادل آن بی تأثیر است. (در اینجا بار q_3 را مثبت در نظر گرفته‌ایم)

$$F_{12} = F_{23} \Rightarrow k \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{23}^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_1|}{r_{12}} = \frac{|q_2|}{r_{23}} \quad r_{12} = x - 20 \quad r_{23} = x \quad \frac{4}{(x - 20)^2} = \frac{36}{x^2}$$

$$\frac{2}{x - 20} = \frac{6}{x} \quad \text{جزر می‌گیریم} \quad \Rightarrow 6x - 120 = 2x$$

$$\Rightarrow 4x = 120 \Rightarrow x = 30 \text{ cm}$$

(قیمتیک ۲ - الکتریسیته ساکن - صفحه های ۵ و ۶)

۱۰۷ - گزینه «۴»

(تبدیل به تست: سیتا صالحی)

با توجه به شکل، نیروی وارد بر بار q_2 از طرف بار q_1 به طرف چپ و نیروی وارد بر بار q_2 از طرف بار q_3 به طرف راست است. همچنین از قانون کولن داریم:

$$F_{12} = k \frac{|q_1||q_2|}{r_{12}^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{16}$$

(به طرف چپ) $= 2/25 \times 10^{-3} \text{ N}$

$$F_{23} = k \frac{|q_2||q_3|}{r_{23}^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-6} \times 1 \times 10^{-6}}{4}$$

(به طرف راست) $= 9 \times 10^{-3} \text{ N}$

$$\Rightarrow F_{\text{net}} = F_{23} - F_{12} = 6/75 \times 10^{-3} \text{ N} \quad (\text{به طرف راست})$$

(قیمتیک ۲ - الکتریسیته ساکن - تمرین ۲-۱ - صفحه ۹)

(تبدیل به تست: سیتا صالحی)

۱۰۸ - گزینه «۱»

می‌دانیم میدان الکتریکی همواره هم راستا و هم جهت با نیروی الکتریکی وارد بر بار آزمون مثبت است. از طرف دیگر برای بدست آوردن اندازه

میدان داریم:

$$E = \frac{F}{q} = \frac{6 \times 10^{-5}}{2 \times 10^{-8}} = 2 \times 10^3 \text{ N/C}$$

(قیمتیک ۲ - الکتریسیته ساکن - مثال ۱-۵، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

(اعیر ستارزاده)

$$|\vec{F}_{r1}| = k \frac{|q_1||q_r|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{r^2} = 8 \times 10^{-7} \text{ N}$$

$$|\vec{F}_{r2}| = k \frac{|q_2||q_r|}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 3 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{r^2} = 6 \times 10^{-7} \text{ N}$$

(ایمان صیبن نژاد)

۱۱۹- گزینه «۳»

عنصر A با ویژگی های تعین شده یک فلز است.

عنصر B رسانایی الکتریکی کمی دارد و با توجه به ویژگی های آن یک شیه فلز است.

عنصر C با ویژگی های تعین شده کریم (گرافیت) است.

عنصر D یک تافلز جامد مانند گوگرد و فسفر است.

عنصر E یک تافلز گازی است.

بنابراین در گزینه «۳» فقط سه مورد درست ذکر شده است.

(شیمی ۳- صفحه های ۷ و ۸)

(ایمان صیبن نژاد)

۱۱۷- گزینه «۳»

انسان های پیش فقط از برخی مواد طبیعی مانند چوب، سنگ، خاک، پشم و پوست برهه می بردند، اما با گذشت زمان توانستند موادی مانند سفال را تولید و برخی فلزها را تیز استخراج کنند.

(شیمی ۳- صفحه های ۱ و ۲)

(ایمان صیبن نژاد)

۱۱۸- گزینه «۲»

هر چه میزان بهره برداری صحیح از منابع یک کشور بیشتر باشد، آن کشور توسعه یافته تر است.

(شیمی ۳- صفحه های ۴ و ۵)

(ایمان صیبن نژاد)

۱۱۹- گزینه «۲»

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه «۱» توزیع غیریکنواخت منابع می تواند عامل پیدایش تجارت جهانی باشد

گزینه «۳» جدول دوره ای شامل ۷ دوره و ۱۸ گروه است.

گزینه «۴» هلیم با این که در گروه ۱۸ جدول دوره ای عنصرها جای دارد، اما عنصری از دسته ۵ است و آرایش الکترونی لایه ظرفیت آن با دیگر گازهای نجیب متفاوت است.

(شیمی ۳- صفحه های ۵ و ۶)

(ارسلان عرب زاده)

۱۲۰- گزینه «۴»

الف) Rسانایی الکتریکی کمی دارد.

ب) قلع چکش خوار است.

پ) سرب رسانای خوب گرم است.

(شیمی ۳- با هم پیوشریم صفحه های ۷ و ۸)

شیمی (۲)- نگاه به آینده**۱۱۱- گزینه «۴»**

(موس فیاط علی محمدی)

همه مواد استفاده شده در ساخت دوچرخه (جه مصنوعی و جه طبیعی) از کره زمین به دست می آیند.

(شیمی ۲- ترکیب سوال های ۱، ۳ و ۶ کتاب پرگار)

۱۱۲- گزینه «۱»

با گسترش داشتن تجربی به رابطه میان خواص مواد با عنصرهای سازنده آن ها پی برده شد

(شیمی ۲- صفحه های ۲ و ۳)

۱۱۳- گزینه «۳»

عنصر A، فلز قلایی است و پیش ترین خصلت فلزی را دارد، در حالی که عنصر D هالوژن بوده و پیش ترین خصلت نافلزی را دارد. عنصر A با هالوژن ها ضمن ایجاد پیوند یونی، ایجاد ترکیب یونی می کند. عنصر C از

گروه ۱۴ جدول تناوبی، زرمانیم و یک شیه فلز است و دارای رسانایی الکتریکی کم بوده و شکننده است. رفتار شیمیایی شیه فلزها همانند نافلزها و خواص فیزیکی آن ها پیش تر به فلزها شبیه است.

(شیمی ۳- صفحه های ۶ و ۷)

۱۱۴- گزینه «۴»

(محمد غلاچ نژاد)

عنصرهایی مانند سیلیسیم و زرمانیم شیه فلز هستند و همانند نافلزها (سرای مثال کریم)، در واکنش با دیگر اتم ها، الکترون به اشتراک می گذارد.

(شیمی ۳- با هم پیوشریم صفحه های ۷ و ۸)

۱۱۵- گزینه «۲»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» آرایش الکترونی لایه ظرفیت عنصر هلیم برخلاف سایر گازهای نجیب به صورت دوتایی است.

گزینه «۲» این عنصر شیه فلزی از گروه ۱۴ جدول دوره ای است و در واکنش با دیگر اتم ها، الکترون به اشتراک می گذارد و در اثر ضربه خرد می شود.

گزینه «۳» در هر گروه از جدول دوره ای با افزایش عدد اتمی، مجموع n و ۱ الکترون های لایه ظرفیت اتم ها و خصلت فلزی آن ها افزایش می باید.گزینه «۴» در گروه ۱۴ عنصر شیه فلزی شامل ^{14}Si و ^{32}Ge بوده و تنها عنصر نافلزی این گروه C است.

(شیمی ۳- صفحه های ۶ و ۷)

حجم انبوی از مشاهده‌ها را سازمان دهی و تجزیه و تحلیل کنند.
 گزینه «۳» تعین موقعیت دوره و گروه یک عنصر در جدول دوره‌ای کمک شایانی به تعین موقعیت عنصر در جدول دوره‌ای خواهد کرد.
 گزینه «۴» عنصرها در جدول دوره‌ای براساس بنیادی ترتیب ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (Z) چیده شده‌اند.
 (شیوه ۲ - صفحه ۶)

۱۲۴ - گزینه ۱ (کتاب اول)
 موارد «آ»، «ب» و «ت» نادرست هستند.
 بررسی مواردها:
 مورد «آ» عنصرهای جدول براساس بنیادی ترتیب ویژگی آن‌ها یعنی عدد اتمی (Z) چیده شده‌اند.
 مورد «ب» میزان تولید یا مصرف نسبی؛ مواد معدنی > سوخت‌های فسیلی < فلزها
 مورد «ت» گازهای تجیب در گروه ۱۸ جدول تناوبی قرار دارند و همه آن‌ها به جز He (دسته ۵) عناصری از دسته p می‌باشند.
 مورد «ت» اولین و سومین فلز قلایی به ترتیب $\text{Li}_3\text{Al}_9\text{K}$ است که اختلاف عدد اتمی آن‌ها ($16 - 3 = 13$) می‌باشد.
 (شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۵ - گزینه ۳ (کتاب اول)
 دوین شبه فلز گروه ۱۴ جدول تناوبی؛ عنصر زرمانیم (Ge) در دوره ۴ بوده و تفاوت عدد اتمی آن با دیگر شبه فلزات گروه یعنی سلیمی (Si) در دوره ۳ برابر با $18 - 14 = 4$ است.
 بررسی سایر عبارت‌ها:
 گزینه «۱» زرمانیم (Ge) و سلیمی (Si) هر دو شبه فلز می‌باشند و رسانایی الکتریکی کمی دارند.
 گزینه «۲» شبه فلزهای گروه ۱۴ همانند نافلزها در واکنش با دیگر اتم‌ها الکترون به اشتراک می‌گذارند.
 گزینه «۴» شبه فلزها چکش خوار نیستند و در اثر ضربه خرد می‌شوند.
 (شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۶ - گزینه ۲ (کتاب اول)
 پنج عنصر اول گروه چهاردهم به ترتیب شامل: کربن C (تالن)، سلیمیم Si (شه فلز)، زرمانیم Ge (شه فلز)، قلع Sn (فلز) و سرب Pb (فلز) می‌باشند.

شیوه (۲) - سوالات آشنا

۱۲۱ - گزینه ۳ (کتاب اول)
 گسترش صنعت خودرو، مدیون شناخت و دسترسی به فولاد است.
 بررسی گزینه‌های نادرست:
 گزینه «۱» متابع شیمیایی در سرتاسر جهان به صورت غیریکسان پراکنده و پخش شده‌اند. (شکل صفحه ۵ کتاب درسی شیمی بازدهم)
 گزینه «۲» مواد طبیعی و مواد مصنوعی هر دو از کره زمین به دست می‌آیند با این تفاوت که مواد طبیعی به همان شکلی که در طبیعت هستند مورد استفاده قرار می‌گیرند مانند O_2 و ... اما مواد مصنوعی را از موادی که از دل طبیعت به دست می‌آیند تغییر داده و مورد استفاده قرار می‌دهند مانند ورقه الومینیم و پلاستیک که هر دو منشاً طبیعی دارند.
 گزینه «۴» جرم کل مواد موجود در کره زمین به تقریب ثابت می‌ماند چون هرچه که از آن استخراج می‌شود به صورت مستقیم و غیرمستقیم استفاده می‌شود و در آخر به صورت پسماند به کره زمین و خاک برمی‌گردد.
 (شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۲ - گزینه ۴ (کتاب اول)
 پراکنده‌گی متابع در جهان می‌تواند دلیلی بر پیدایش تجارت جهانی باشد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱» از فراوری نفت خام برای تولید لاستیک‌های دوچرخه و از فراوری سنگ معدن برای تولید پدنه فلزی دوچرخه استفاده می‌شود.
 گزینه «۲» آهن و الومینیم به صورت اکسیدهای Fe_2O_3 ناخالص (هماتیت) و Al_2O_3 ناخالص (بوکسیت) وجود دارند و انسان‌ها این عناصر را از مواد طبیعی به دست می‌آورند.
 گزینه «۳» در سیاری از کشورهای فقیر (مانند کشورهای آفریقایی) متابع عظیم طلا وجود دارد که استخراج شده ولی در اختیار کشورهای پیشرفته و سلطه طلب قرار می‌گیرد بنابراین استخراج از متابع یک کشور تی تواد به تهابی دلیلی بر توسعه یافتن آن کشور باشد.
 (شیوه ۲ - صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۳ - گزینه ۲ (کتاب اول)
 جدول دوره‌ای عناصرها شامل ۷ دوره و ۱۸ گروه می‌باشد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱» جدول دوره‌ای عناصرها تملیکی بی نظیر از چیدمان عناصرها بوده و همانند یک نقشه راه برای شیمی‌دان‌ها است که به آن‌ها کمک می‌کند.

(کتاب اول)

۱۲۹- گزینه «۱»

موارد اول و سوم صحیح هستند با توجه به این که آرایش الکترونی آخرین زیرلایه اتم عنصر منوطه داده شده است، شماره دوره و گروه عناصر و نوع عنصر را تشخیص می دهیم:

$$\begin{array}{l} \text{دوره} = ۲ \\ \text{گروه} = ۱۴ \\ \text{نمود اول: } 1s^2 2p^۲ \Rightarrow 2s^2 2p^۶ / 2s^2 2p^۲ \end{array}$$

در نتیجه عنصر C (تالن) است که دارای سطح کدر و تیره است.

$$\begin{array}{l} \text{دوره} = ۳ \\ \text{گروه} = ۱۴ \\ \text{نمود دوم: } 1s^2 2p^۶ / 2s^2 2p^۶ \Rightarrow 2s^2 2p^۲ \end{array}$$

در نتیجه عنصر Si (شبه فلز) است که رسانایی الکتریکی کمی دارد.

- نمود سوم: آرایش $3p^۲$ منوط به Si است که شبه فلز بوده و دارای رسانایی گرمایی است.

$$\begin{array}{l} \text{دوره} = ۳ \\ \text{گروه} = ۱۴ \\ \text{نمود چهارم و پنجم: } 1s^2 2p^۶ / 2s^2 2p^۶ \Rightarrow 2s^2 2p^۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{دوره} = ۴ \\ \text{گروه} = ۱۴ \\ \text{نمود } ۴s^۲ ۴p^۲ \Rightarrow 3s^۲ ۳p^۶ / 3s^۲ ۳p^۶ \Rightarrow 3d^۱ \end{array}$$

در نتیجه عنصر Ge است که شبه فلز می باشد.

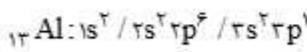
(شیوه ۲- صفحه های ۷ و ۸)

(کتاب اول)

۱۳۰- گزینه «۳»

بررسی عبارت ها:

الف) عنصری از دوره سوم جدول تناوی که شمار الکترون های زیرلایه p لایه آخر آن نصف زیرلایه ۵ همان لایه است، عنصر Al با عدد اتمی ۱۳ می باشد که در گروه ۱۳ قرار دارد و از دسته عناصر فلزی می باشد.

ب) کربن (C) عنصری از دوره دوم جدول تناوی است که به حالت گرافیت (حالت پایدار) رسانایی الکتریکی دارد اما رسانایی گرمایی ندارد و تنها توانایی به اشتراک گذاشتن الکترون را در واکنش با سایر عناصر دارد که کربن یک عنصر نافلزی است.

ب) شبه فلزهایی مانند Ge (زرمائیم) و Si (سیلیسیم) رسانایی الکتریکی کمی دارند و در اثر ضربه خرد می شوند و در واکنش با دیگر اتم ها الکترون به اشتراک می گذارند.

(شیوه ۲- صفحه های ۶ و ۷)

قسمت اول سؤال: شبه فلزات (Si, Ge) و فلزات (Sn, Pb) دارای سطح درخشان و صیقلی هستند. (۴ عنصر)

قسمت دوم سؤال: شبه فلزات (Si, Ge) رسانایی الکتریکی کمی دارند. (۲ عنصر)

قسمت سوم سؤال: نافلز کربن (C) و شبه فلزهای (Si, Ge) شکننده اند و در اثر ضربه خرد می شوند. (۲ عنصر)

(شیوه ۲- صفحه های ۷ و ۸)

۱۲۷- گزینه «۳»

(Sn) فلز که یک عنصر فلزی بوده برخلاف (P) فسفر که یک عنصر نافلزی است، درخشان بوده و در اثر ضربه خرد نمی شود اما تغییر شکل می دهد.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: زرمائیم به عنوان یک عنصر شبه فلزی همانند نافلزها می تواند پیوند اشتراکی ایجاد کند و رسانایی الکتریکی کمی دارد.

گزینه «۲»: کربن نافلزی است که در اثر ضربه خرد می شود و آلوتروب گرافیت آن رسانایی الکتریکی دارد اما رسانایی گرمایی ندارد و آلوتروب الماس آن رسانایی گرمایی دارد اما رسانایی الکتریکی ندارد.

گزینه «۴»: آلومنیم با از دست دادن سه الکترون به آرایش گاز نجیب نشوند (۱۰Ne) می رسد.

(شیوه ۲- صفحه های ۷ و ۸)

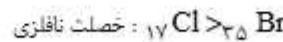
۱۲۸- گزینه «۳»

خواص فیزیکی و شیمیایی عناصر به صورت دوره ای تکرار می شوند که به فاتیون دوره ای عصرها معروف است.

بررسی گزینه های تادرست:

گزینه «۱»: ازین عناصر گروه ۱۴ جدول دوره ای سه عنصر کربن C (تالن)، سیلیسیم Si و زرمائیم Ge (شبه فلز) در اثر ضربه خرد شده و شکننده هستند.

گزینه «۲»: در هر گروه از بالا به پایین خصلت نافلزی گاهش می یابد لذا داریم:

گزینه «۴»: خواص فیزیکی شبه فلزات مانند Si و Ge بیشتر شبیه به فلزات است اما رفتار شیمیایی آن ها همانند نافلزات است.

(شیوه ۲- صفحه های ۶ و ۷)

دفترچه پاسخ

آزمون هیئت اعزامی

(دوره ۵۹)

۲۰ مرداد

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گیری: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجانزاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، سپهر حسن‌خان‌پور، فرزاد شیرمحمدی	طراحان
مصطفیه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعدادات حلیلی

گزینه ۱» ۲۵۸

(نامه‌گریم)

کافی است به این نکته توجه کنیم که حسن و یعقوب برادرند و فرزندان ایشان پسرعموی یکدیگرند. معلوم است که ما از نسبت بین مادران این دو اطلاعی نداریم.

(هوش منطقی راضی)

گزینه ۲» ۲۵۹

حسن برادر مهپاره است، پس حسن، دایی فرزند مهپاره است. معلوم است که پسر حسن، پسر دایی فرزند مهپاره است. نتیجتاً حسن، خواهر شوهر مهپاره است. پس نتیجتاً حسن برای فرزند مهپاره «عمه» است. معلوم است که پسر حسن، پسر عمه مهپاره هم هست.

(هوش منطقی راضی)

گزینه ۳» ۲۶۰

پسر حسن، با دختر برادر نتیجتاً عمومی خود ازدواج کرده است. پس نتیجتاً عمومی پسر حسن، برای آن دختر، عمه است. پس نتیجتاً عمومی حسن، عمه نتیجتاً پسر حسن است.

(هوش منطقی راضی)

گزینه ۱» ۲۶۱

ابتدا جدول را کامل می‌کنیم. این کوچکترین فرزند است. امیر بزرگترین فرزند نیست. اصغر نیز بزرگترین فرزند نیست. پس بزرگترین فرزند اکبر است. او کمرنده است. فقط یک نفر از آن که کراوات دارد بزرگتر است. پس آن که کراوات دارد بیست سال دارد. امیر کراوات ندارد. پس امیر هفده سال دارد و اصغر بیست سال.

سن	کمرنده	کراوات	اکبر	اصغر	امیر	امین	۱۴
نام					امیر	امین	۱۷
رنگ پیراهن							۲۰
لباس دیگر	کمرنده	کراوات	اکبر	اصغر	امیر	امین	۲۲

آن که پایین دارد، پیراهن آبی است و کوچکترین فرزند نیست. یعنی این نیست، پس امیر است. آن که نه کمرنده دارد، نه کراوات و نه پایین، یعنی این، قرمز پوشیده است. رنگ پیراهن اکبر و اصغر هم معلوم نیست.

سن	کمرنده	کراوات	اکبر	اصغر	امیر	امین	۱۴
ملوک	ملوک	ملوک	ملوک	ملوک	ملوک	ملوک	۱۷
رنگ پیراهن	آبی	قرمز	ملوک	ملوک	امیر	امین	۲۰
لباس دیگر	کمرنده	کراوات	اکبر	اصغر	امیر	امین	۲۲

طبق جدول، اصغر کراوات زده است.

(هوش منطقی راضی)

(نامه‌گریم)

گزینه ۳» ۲۵۱

ذره‌بین برای بزرگنمایی است نه اندازه‌گیری، اما دیگر سلایل برای اندازه‌گیری زمان، فشار و وزن به کار می‌روند.

(هوش گلمن)

گزینه ۳» ۲۵۲

معلوم است که روی تخته‌سیاه با گنج می‌نویسد و روی ولیت بورد با مائیک دسته دومی نیز جدیدتر است.

(هوش گلمن)

گزینه ۱» ۲۵۳

متن می‌گوید مأمون به دو فرزندش دستور داده بود هر گاه معلم بر می‌خاست تا کفش پوشد و برود، هر یک از دو فرزند بدوند و یکی از دو لنه کفش معلم را پیش پای او بگذارند تا او خم نشود و راحت کفش پوشد. این نشانه احترامی است که جایگاه معلم دارد.

(هوش گلمن)

گزینه ۱» ۲۵۴

متن می‌گوید آدمی باید نخست خود از دیگری علم یاموزد و سیس ایمای آموزگاری کند.

(هوش گلمن)

گزینه ۳» ۲۵۵

طبق متن، نظرات ویر در انکار نقش کاریزما در مشروعیت‌بخشی به حاکم نیست، اما می‌گوید این که قوانین و نهادهای سیاسی در جوامع مدنی تعین کننده‌اند، یعنی مشروعیت قانونی عقلایی مهمتر است.

(هوش گلمن)

گزینه ۲» ۲۵۶

جان لاک معتقد بود اگر حکومتی حقوق طبیعی مردم را نقض کند، مردم حق این را دارند که برای تغییر آن اعدام کنند.

(هوش گلمن)

گزینه ۳» ۲۵۷

چه تموثه رفتارهایی ممکن است عامل کاهش رضایت عمومی و بحران مشروعیت یک حکومت باشد؟ فساد، ناکارآمدی، سرکوب و یا نارضایتی اجتماعی، دو پرسش دیگر در متن پاسخ نگرفته‌اند.

(هوش گلمن)

(غایضه راسخ)

«۴» - گزینه ۲۶۸

در همه شکل‌ها، دایره‌ای هست و دو چندضلعی، همواره بخش مشترک دایره با آن چندضلعی که تعداد اضلاع کمتری دارد، زنگی است به جز گزینه «۴».

(هوش غیرکلامی)

(نمایه امتحانی)

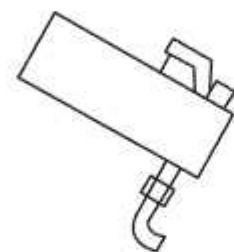
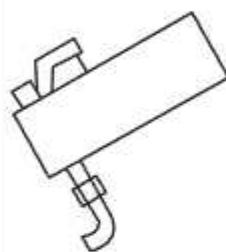
«۳» - گزینه ۲۶۲

طبق جدول پاسخ قبلی، آن که پابیون زده است، آبی پوشیده است.
(هوش منطقی راضی)

(نمایه امتحانی)

«۴» - گزینه ۲۶۹

تفاوت متنظر:

(هوش غیرکلامی)

(نمایه امتحانی)

«۴» - گزینه ۲۶۳

طبق جدول پاسخ‌های قبلی، آن که کمرنگ دارد، اکبر است که ۲۲ سال دارد.

(هوش منطقی راضی)

(نمایه امتحانی)

«۴» - گزینه ۲۶۴

طبق داده‌های بالا، معلوم است که رنگ پراهن اکبر و اصغر معلوم نیست.

(هوش منطقی راضی)

(غورزار شیرمندری)

«۴» - گزینه ۲۷۰

تفاوت متنظر:

(هوش غیرکلامی)

(نمایه امتحانی)

«۴» - گزینه ۲۶۵

کارخانه طبق نمودار در فصل‌های بهار و پائیز سودده بوده است، ولی میزان سود در این ماه‌ها طبق نمودار دقیق قابل مقایسه نیست. حتی اگر نظری

هم بگوییم، به نظر می‌رسد فصل پائیز سودده‌ی بیشتری داشته است.

(هوش منطقی راضی)

(غایضه راسخ)

«۳» - گزینه ۲۶۶

یکی از نقطه‌ها در همه شکل‌ها در محل "اشتراك" دایره‌ها و مربع است. این فضا در گزینه «۳» اصلاً نیست. دیگر نقطه‌ها جایگاه نسبی مشابهی دارند.

(هوش غیرکلامی)

(غایضه راسخ)

«۳» - گزینه ۲۶۷

تعداد پاره خط‌های شکل بیرونی در همه شکل‌ها، دقیقاً یکی بیشتر از تعداد پاره خط‌های شکل درونی است، به جز گزینه «۲».

(هوش غیرکلامی)